

Uradni list

Evropske unije

C 43

Zvezek 48

Slovenska izdaja

Informacije in objave

18. februar 2005

Obvestilo št.

Vsebina

Stran

I Informacije

.....

II Pripravljalni akti

Odbor regij

56. plenarno zasedanje, dne 29. in 30. septembra 2004

2005/C 43/01	Mnenje Odbora regij o Srednjeročni oceni Lizbonske strategije: — Sporočilo Komisije o učinkovitejšem izvajanju evropske zaposlovalne strategije — Predlog sklepa Sveta o smernicah za zaposlovalno politične ukrepe držav članic — Priporočilo za priporočilo Sveta za izvajanje zaposlovalne politike držav članic	1
2005/C 43/02	Mnenje Odbora regij o temi „Obmejni delavci – posnetek stanja po desetih letih notranjega trga: vprašanja in perspektive“	3
2005/C 43/03	Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Povečanje zaposlenosti starejše delovne sile in preložitve odhoda iz trga dela“	7
2005/C 43/04	Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Preprečevanje kriminala v Evropski uniji“	10

SL

2005/C 43/05	Mnenje Odbora regij o „Osnutku odločbe Komisije o Uporabi določb 86. člena PES za državne pomoči v obliki nadomestil za zagotavljanje javnih služb in o osnutku direktive, ki spreminja direktivo Komisije 80/723/CEE o Preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o osnutku organiziranja državnih pomoči s strani Skupnosti v obliki nadomestil za zagotavljanje javnih služb“	13
2005/C 43/06	Mnenje Odbora regij o „Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu“	18
2005/C 43/07	Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije: Spremljanje postopka posvetovanja na visoki ravni o mobilnosti pacientov in razvoju zdravstvenega varstva v Evropski uniji in o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Modernizacija socialne zaščite za razvoj dostopnega, trajnostnega in kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajnega zdravstvenega varstva: podpora nacionalnim strategijam za odprto metodo koordinacije“	22
2005/C 43/08	Mnenje Odbora regij o „Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izboljšanju varnosti v pristaniščih“	26
2005/C 43/09	Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Razvoj tematske strategije za mestno okolje“	35
2005/C 43/10	Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Evropskemu Parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o razvoju zmogljivosti civilne zaščite v Evropski uniji“	38
2005/C 43/11	Mnenje Odbora regij o „Sporočilu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi ‚Nova spodbuda za evropsko mladino‘ – predlog za skupne cilje na področju prostovoljnih dejavnosti mladih v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine in Sporočilu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi ‚Nova spodbuda za evropsko mladino‘ – predlog za skupne cilje za boljše razumevanje in poznavanje mladine v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine“	42

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

56. PLENARNO ZASEDANJE, DNE 29. IN 30. SEPTEMBRA 2004

Mnenje Odbora regij o Srednjeročni oceni Lizbonske strategije:

- **Sporočilo Komisije o učinkovitejšem izvajanju evropske zaposlovalne strategije**
- **Predlog sklepa Sveta o smernicah za zaposlovalno politične ukrepe držav članic**
- **Priporočilo za priporočilo Sveta za izvajanje zaposlovalne politike držav članic**

(2005/C 43/01)

ODBOR REGIJ

ob upoštevanju sporočila Komisije o učinkovitejšem izvajanju evropske zaposlovalne strategije in predloga sklepa Sveta o smernicah za zaposlovalno politične ukrepe držav članic ter priporočila za priporočilo Sveta za izvajanje zaposlovalne politike držav članic (predložila Komisija), (COM(2004) 239 final – 2004/0082 (CNS))

ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 7. aprila 2004 in Sveta z dne 16. aprila 2004, da v skladu s prvim odstavkom člena 265 in člena 128 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zaprosi za mnenje Odbor regij;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 5. aprila 2004, da za oblikovanje mnenja na to temo zadolži komisijo za gospodarsko in socialno politiko;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 152/2004 rev. 1), ki ga je dne 6. julija 2004 sprejela komisija za gospodarsko in socialno politiko (poročevalka: ga. **Haijanen**, članica upravnega odbora regionalnega združenja jugozahodne Finske, prva podpredsednica mestnega sveta Laitile (FI/ELS));

je na svojem 56. plenarnem zasedanju dne 29. in 30. septembra 2004 (seja z dne 29. septembra) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

temelji na trajnosti javnih proračunov in trajnostna rast gospodarske politike.

Splošne prioritete Lizbonske strategije

ODBOR REGIJ

1.1 **zastopa stališče**, da naj bi se izvajanje Lizbonske strategije primarno osredotočilo na izboljšanje zaposlovanja in konkurenčnosti. Uvajali naj ne bi nikakršnih novih procesov oz. zastavljali novih ciljev; več pozornosti bi bilo treba posvetiti učinkovitejšemu izvajanju že sprejetih sklepov.

1.2 **ocenjuje kot pomembno**, da izhodiščni točki Lizbonske strategije predstavljata zdrava makroekonomija, ki

1.3 **poudarja**, da se gospodarska, zaposlovalna, socialna in okoljska, pa tudi izobraževalna in raziskovalna politika v Lizbonski strategiji obravnavajo kot dopolnilni elementi, ki krepijo konkurenčnost, realno gospodarsko rast ter socialno povezanost. Potrebno je še naprej poglobljati skupno delovanje socialne zaščite, gospodarsko političnih smernic in procesa zaposlovanja.

1.4 **se zavzema za to**, da so strukturne reforme, podpiranje raziskovalne in inovacijske dejavnosti, spodbujanje podjetništva duha ter nadaljnji razvoj splošnega in poklicnega izobraževanja osrednji dejavniki za izboljšanje konkurenčnosti EU; to pa pospešuje naložbe in ustvarjanje novih delovnih mest.

1.5 v procesu staranja prebivalstva **vidi** velik izziv za trajnost javnih financ in razvoj storitev, ki zahtevajo učinkovite ukrepe za razvoj trga dela in za spodbujanje ljudi, naj ostanejo zaposleni.

1.6 **zastopa stališče**, da regionalne in lokalne skupnosti igrajo pomembno vlogo, prav tako pa imajo konkretno nalogo pri izvajanju oz. pri učinkovitem organiziranju za izvajanje Lizbonske strategije. Ta potencial pa doslej ni bil dovolj izkoriščen.

2. Priporočila Odbora regij

Srednjeročna ocena Lizbonske strategije

ODBOR REGIJ

2.1 **ocenjuje kot nujno potrebno**, da se pri izvajanju Lizbonske strategije posveča več pozornosti medsebojnim vplivom različnih ravni izvajanja in razvoju upravnih mehanizmov, tako da je omogočeno vzpostavljanje partnerstev in učinkovito sodelovanje regionalnih in lokalnih skupnosti pri izvajanju strategije.

2.2 **pozdravlja** cilje za srednjeročno oceno Lizbonske strategije, ki jih je zastavil Evropski svet na spomladanskem zasedanju. Odbor predlaga, da se v okviru preverjanja poda tudi kritično oceno uresničevanja vodenja in oceno dodatnih koristi, ki jih je za izvajanje strategije prinesla decentralizacija uprave.

2.3 **zahteva** decentraliziran dostop pri uporabi metode odprtega usklajevanja, pri čemer pa je regionalnim in lokalnim skupnostim potrebno dati konkretno možnost za razvoj lokalnih in regionalnih strategij. Te strategije morajo biti del nacionalnih strategij. Nacionalni akcijski načrti držav članic naj bi vsebovali konkretne podatke o tem, kako naj bi bile lokalne in regionalne skupnosti vključene v izdelavo načrtov in kako naj bi sodelovale pri njihovem izvajanju.

2.4 **kaže na to**, da naj bi metode odprtega usklajevanja poenostavili tako, da bi bil manjši poudarek na podrobno zastavljenih ciljih in njihovih indikatorjih, večji pa na strateško zastavljenih ciljih, usmerjenih v prihodnost ter na konkretnem in učinkovitem izvajanju.

2.5 **meni, da je pomembno**, da se nov finančni okvir Unije in dejavnost strukturnih skladov z izvajanjem Lizbonske strategije povežeta tesneje kot doslej.

Učinkovitejše izvajanje zaposlovalne strategije

ODBOR REGIJ

2.6 **se strinja** z mnenjem Komisije, da smernic ni potrebno spreminjati, ampak da se je potrebno osredotočiti na učinkovito izvajanje že obstoječih smernic.

2.7 **meni, da je v določenih primerih smotno**, da se državam članicam k nacionalno specifičnim priporočilom - v skladu s predlogi Projektne skupine Wima Koka - doda tudi splošna priporočila. V takšnih primerih je potrebno razjasniti povezavo med splošnimi priporočili in splošnimi cilji, zastavljenimi leta 2003.

2.8 **meni**, da smernice, sprejete leta 2003 skupaj z zahtevami, ki jih vsebujejo smernice glede podpore pri udeležbi regionalnih in lokalnih skupnosti v razvoju in izvajanju smernic, niso bile uresničene v zadostni meri.

2.9 **ocenjuje kot nujno potrebno**, da se v okviru zaposlovalne strategije upravi priznava večji pomen in da se kritično oceni njeno izvajanje v skupnem poročilu o zaposlovanju leta 2005.

2.10 **se strinja** s priporočili Komisije na temo „aktivno staranje“, a kljub temu **zastopa stališče**, da se mora zaposlovalna politika bolj osredotočiti na izboljšanje ponudbe delovne sile, pri čemer je posebno pozornost potrebno med drugim nameniti ženskam, starejšim državljanom, mladim, invalidom pa tudi priseljencem; treba je izboljšati opravilno sposobnost in zdravje celotnega prebivalstva.

2.11 **meni**, da naj bi strukturne reforme na trgu dela pa tudi nadaljnji razvoj davčnih sistemov in sistemov socialne zaščite zasnovali tako, da bi se izplačalo delati in dlje časa ostati na trgu dela.

2.12 **ocenjuje kot pomembno**, pomagati novim državam članicam pri razvoju njihovih trgov dela, med drugim s pomočjo krepitev opravilne sposobnosti regionalnih in lokalnih uprav in v starih in novih državah članicah spodbujati medsebojno sodelovanje ter izmenjavo izkušenj na lokalni in regionalni ravni.

Bruselj, 29. septembra 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o temi „Obmejni delavci – posnetek stanja po desetih letih notranjega trga: vprašanja in perspektive“

(2005/C 43/02)

ODBOR REGIJ

NA PODLAGI sklepa predsedstva z dne 10. februarja 2004, da v skladu s petim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti naroči komisiji za ekonomsko in socialno politiko, naj izdela mnenje o temi *obmejni delavci – posnetek stanja po desetih letih notranjega trga: vprašanja in perspektive*;

NA PODLAGI prečiščene verzije Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti z dne 25. marca 1957 in zlasti naslova III: Svoboda gibanja, svobodni pretok storitev in kapitala, 1. poglavje: delovna sila, 39. in 42. člen, 2. poglavje: Pravica do naselitve, 43. člen;

NA PODLAGI predpisov za uskladitev nacionalnih sistemov socialne varnosti, ki so del prostega pretoka oseb in ki naj bi prispevali k izboljšanju življenjskega standarda in delovnih pogojev;

OB UPOŠTEVANJU Uredbe (ES) št. 118/97 Sveta Evropske unije z dne 2. decembra 1996 o spremembah in aktualizaciji Uredbe (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za delavce in samozaposlene osebe ter njihove družinske člane, ki se v mejah Skupnosti priseljujejo in odseljujejo, in Uredbe (EGS) št. 574/72 o izvajanju Uredbe (EGS) št. 1408/71, kot naj bi bila spremenjena;

OB UPOŠTEVANJU Uredbe (EGS) št. 1612/68 Sveta z dne 15. oktobra 1968 o prostem pretoku delavcev znotraj Skupnosti;

NA PODLAGI sodb Evropskega sodišča na področju problematike obmejnih delavcev glede čezmejne uporabe medicinskih proizvodov ali storitev ter odločbe v okviru delovnega prava in ponovne vključitve v poklic;

NA PODLAGI zasedanja Sveta Evropske unije (zaposlovanje, socialna politika, zdravstvo in varstvo potrošnikov) z dne 1. decembra 2003, 3. točke dnevnega reda: Predlog za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta za uskladitev sistemov socialne varnosti (sprememba Uredbe (EGS) št. 1408/71);

OB UPOŠTEVANJU skupnega stališča Sveta z dne 28. januarja 2004 glede sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta za uskladitev sistemov socialne varnosti;

NA PODLAGI Sklepa Evropskega sveta z dne 13. decembra 2002 v Kopenhagenu glede vstopa Estonije, Latvije, Litve, Malte, Poljske, Slovaške, Slovenije, Češke, Madžarske in Cipra v Evropsko unijo 1. maja 2004 in neformalnega Evropskega sveta z dne 16./17. aprila 2003 v Atenah glede podpisa pristopne pogodbe in Evropske konference;

OB UPOŠTEVANJU Evropskega sporazuma s srednje in vzhodnoevropskimi državami iz decembra 1991 z Madžarsko in Poljsko, februarja 1995 z Romunijo, Bolgarijo, Češko in Slovaško, februarja 1998 z Estonijo, Latvijo in Litvo in februarja 1999 s Slovenijo kakor tudi uresničenih pridružitvenih sporazumov od leta 1964 s Turčijo, od leta 1971 z Malto in od leta 1973 s Ciprom;

NA PODLAGI pristopnih perspektiv Evropskega sveta, ki jih je Evropski svet opredelil v „kopenhagenskih merilih“ v Kopenhagenu junija 1993;

OB UPOŠTEVANJU Pogodbe o Evropski Uniji (Maastrichtska pogodba), podpisane v Maastrichtu 7. februarja 1992, ki predvideva, da lahko vsaka evropska država zaprosi za članstvo v EU;

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja, ki ga jo sprejela strokovna komisija za gospodarstvo in socialno politiko 30. aprila 2004 (CdR 95/2004 rev. 1) (poročevalec: Karl-Heinz Lambertz, ministerski predsednik nemško govoreče skupnosti, (BE/SPE)

po premisleku o naslednjih razlogih:

1. V skladu z Uredbo EGS 1408/71 se pod oznako obmejnih delavcev razume odvisnega delavca in samozaposleno osebo, ki ima bivališče v eni od držav članic, dela pa v drugi in se vrača redno vsak dan ali najmanj enkrat tedensko v kraj svojega bivanja.
2. Prost pretok odvisnih zaposlenih in njihovo enako obravnavanje v okviru delovnih in zaposlitvenih pogojev (plača, pravno varstvo zoper odpoved, ponovna vključitev v delo, davčne olajšave in socialne ugodnosti...) sta definirana predvsem v Uredbi (EGS) št. 1612/68.
3. Načelo enakega obravnavanja velja v Evropski uniji za vse obmejne delavce (in sezonske delavce), ki delajo in bivajo v Uniji.
4. Na področju socialnega varstva učinkujeta Uredba EGS št. 1408/71 in ustrezna izvedbena Uredba št. 574/72. Njun namen je koordiniranje sistemov socialne varnosti držav članic.
5. Potemtakem za obmejnega delavca načeloma veljajo predpisi in uredbe države, v kateri dela.
6. Vstop desetih srednje in vzhodnoevropskih držav v EU bo po eni strani povzročil nov položaj glede priseljevanja (sezonskih delavcev) in pojava obmejnih delavcev, po drugi strani pa bo prišlo do pričakovanih učinkov na evropski trg delovne sile.
7. Pri širitvi so v geografskem smislu izpostavljena predvsem vzhodna mejna območja držav EU, kot npr. območja Avstrije in Nemčije. Ti dve deželi mejita neposredno na Slovenijo, Slovaško, Madžarsko in Češko republiko in morata v začetnem obdobju računati s povečanjem tokov obmejnih delavcev. Vendar prinaša širitev EU tudi nove priložnosti, kot na primer možnost za regulacijo prej ilegalnih migracij in dejstvo, da migracija ne bo več omejena na mejna območja, ampak se bo usmerila tja, kjer primanjkuje delovne sile.
8. Širitev EU bo prinesla administrativne, pravne ali davčne ovire za mobilnost, ki se bodo pridružile drugim, s katerimi se že sooča vsak obmejni delavec v EU.

je na 56. plenarnem zasedanju dne 29. in 30. septembra 2004 (seja z dne 29. septembra) soglasno sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

1.1.3 ni skupnih definicij pogojev glede dodeljevanja dajatev, ker ni skupnih definicij, kot recimo rabe besede nezmožnost za delo, ocene stopnje invalidnosti ali nadalje obstoječih razlik v sistemih izračunavanja zavarovalne dobe;

ODBOR REGIJ

1.1 ugotavlja, da

1.1.1 glede na merila ali status, ki se uporabljajo v davčni in socialni zakonodaji dežele dela ali bivanja, obsega pojem aktivnega ali neaktivnega obmejnega delavca v mejnih regijah druga dejstva in zato ni splošno veljavne definicije tega pojma, ki vsebuje davčno- in splošnopravno ter socialnovarstveno komponento;

1.1.2 prav gotovo ni skupnega usklajevanja davčnih sporazumov ter usklajevanja med davčnimi in socialnimi sporazumi v okviru dejavnosti obmejnih delavcev; kljub pomembnim dosežkom uredbe (EGS) št. 1408/71 o uvedbi shem socialne varnosti za zaposlene osebe, samostojne delavce in njihove družinske člane, ki z njimi potujejo po Skupnosti, in uredba (EGS) št. 574/72, ki navaja postopke za izvajanje uredbe (EGS) št. 1408/71.

1.1.4 zagotovljeno je načelo enakega obravnavanja obmejnih delavcev po načelu „delati in bivati v Evropski Uniji“, obstaja tudi opredelitev načela v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji v uredbi (EGS) št. 162/68, vendar načelo ni vedno pravilno uporabljeno;

1.1.5 nekatere nacionalne prakse ovirajo zagotavljanje svobode gibanja za obmejne in delavce migrante in zato ni Evropsko sodišče – predvsem na pravni podlagi členov 39, 42 in 43 Pogodbe ES – pomaga obmejnemu delavcu, ki jih je prizadela diskriminacija državnih odločitev in uredb, doseči njihovo pravico in tako piše evropsko socialno pravo;

1.1.6 je Uredba 1408/71 zaradi mnogih med letom dodanih dopolnitev, da bi se upošteval razvoj pravnih predpisov posamezne države, da bi se izboljšali določeni predpisi, da bi se zapolnile vrzeli ali da bi uredili zavarovalno pravni položaj določenih skupin oseb, postala zelo obsežna, zapletena in nepregledna;

1.1.7 zaradi pomanjkanja enotnih normiranih podatkov posameznih držav ni zanesljivega statističnega gradiva za celotno sliko o obmejnih delavcih na evropski ravni;

1.1.8 znaša po ocenah odstotek obmejnih delavcev v Evropski uniji manj kot 0,50 % vseh zaposlenih;

1.1.9 manjka daljnovidno in skupno reševanje pričakovanih specifičnih in dodatnih vprašanj, ki zadevajo obmejne delavce iz novih držav članic in takšno upravljanje mora biti pomembnejše od obvestil uradov Evropske službe za zaposlovanje (EURES);

1.2 je mnenja, da

1.2.1 se mora napredek pri izgradnji Evrope izraziti tudi pri napredku na področju uresničevanja prostega pretoka oseb, in to naj postane skupna prednostna naloga za vse države članice v Evropski uniji;

1.2.2 je pomembno vprašanje, zakaj je v Evropi – po uveljavitvi notranjega trga in uvedbi skupne valute – še vedno tako malo obmejnih delavcev. Eden izmed vidikov, ki jih je potrebno izboljšati, je dostop iskalcev zaposlitve in delodajalcev do informativne in svetovalne službe za olajšanje mobilnosti delovne sile in povečanje transparentnosti na trgu dela EU;

1.2.3 tako zlasti v mejnih regijah, ki bi morale biti pionir in motor tega procesa povezovanja, vizija združene Evrope izgublja verodostojnost;

1.2.4 se bo z vstopom desetih srednje in vzhodno evropskih držav v EU vprašanje obmejnih in sezonskih delavcev skupno in predvsem v sedanjih vzhodnih mejnih regijah prikazalo v novi luči in zato bi bilo nujno treba pospešiti daljnovidno upravljanje pričakovanega razvoja;

1.3 pozdravlja

1.3.1 pobudo Evropske komisije za odstranjevanje ovir na področju mobilnosti za delavce v Evropski uniji in za ohranitev pravic glede socialnega zavarovanja vseh oseb kot tudi spremembo zdaj že sprejete Uredbe 1408/71 in Uredbe 883/04, ki naj bi prinesla izboljšanje za obmejne delavce na področju zdravstvenega zavarovanja in družinskih dajatev;

1.3.2 usklajevanje sistemov socialne varnosti držav članic, ki jo želi Evropska komisija in ki bi morala priti do učinka v interesu evropskih državljanov in izgradnje socialne Evrope;

1.3.3 sklep upravne komisije Evropskih skupnosti za socialno varnost sezonskih delavcev št. 189 z dne 18. junija 2003 za nadomestitev obrazcev, potrebnih za izvedbo uredb št. 1408/71 in 574/72 Sveta, za dostop do dajatev v stvareh z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja med začasnim bivanjem v drugi državi članici kot v pristojni državi ali državi bivanja;

1.3.4 skupno stališče Sveta z dne 28. januarja 2004 glede objave uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uskladitvi sistemov socialne varnosti;

1.4 meni, da

1.4.1 ti predlogi za izboljšanje kljub temu tudi po svoji uresnitvi še zdaleč ne bodo premostili vseh ovir na tem področju;

1.4.2 bi se lahko odprla nova vprašanja, a tudi nove priložnosti na področju problematike obmejnih delavcev zaradi širitve EU;

1.4.3 razvoj skupne evropske socialne zakonodaje ne bi smel biti večinoma prepuščen Evropskemu sodišču, temveč bi moral tudi sam aktivno prispevati k reševanju problematike obmejnih delavcev;

1.4.4 so ravno mejne regije v svojem gospodarskem razvoju večinoma močno odvisne od čezmejnega trga delovne sile in to velja zlasti za nove mejne regije po širitvi EU.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **priporoča**, da Evropska komisija pošlje vse informacije o problematiki, s katerimi se soočajo obmejni delavci, enemu izmed obstoječih organov, kot sta Upravna komisija za socialno varnost delavcev migrantov, ustanovljena z Uredbo (EGS) št. 1408/71 ali Tehnični odbor za spodbujanje in nadaljni razvoj sodelovanja med javnimi oblastmi držav članic na področju prostega gibanja delavcev in zaposlitve, ustanovljen z Uredbo (EGS) št. 1612/68;

2.2.1 **predlaga**, da telo, ki bo prevzelo to nalogo:

2.2.1 od ustreznih političnih organov in ustanov, zbere informacije o:

2.2.1.1 področju delovanja, ki zajema države članice EU, države EFTA-EGP, s katerimi je EU sklenila dvostranske sporazume in ki obsegajo tudi prost pretok oseb,

2.2.1.2 sedanjih meddržavnih sporazumih kot npr. Bene-luške pogodbe,

2.2.1.3 sedanjih prizadevanjih za uresničevanje med drža-vami članicami,

2.2.1.4 skupnih sporazumih in predpisih ter izkušnjah Evropske komisije – Generalnega direktorata V,

2.2.1.5 delovni skupnosti evropskih mejnih regij,

2.2.1.6 ključnih akterjih in organizacijah, ki se ukvarjajo z odstranitvijo ovir na področju prostega gibanja oseb;

2.2.2 preučuje, kako je te izkušnje mogoče uporabiti za odpravljanje ovir notranje evropske mobilnosti oseb in za izbo-ljšanje koordiniranja sistemov socialne varnosti držav članic in s tem, tudi glede na izpeljano širitev EU, za učinkovitejše spodbujanje izgradnje socialne Evrope.

2.2.3 istočasno se je treba izogibati prekrivanju z obstoje-čimi organi, kot sta na primer agencija za migracijska vprašanja in schengenska pisarna:

2.2.3.1 uskladiti in spodbujati v največji možni meri tok informacij in sodelovanje med vsemi udeleženci;

2.2.3.2 pospešiti skupno statistično zajemanje pojava obmejnih delavcev;

2.2.3.3 pripraviti predlog glede skupne socialne in davčne pravne definicije aktivnih in pasivnih obmejnih delavcev in sezonskih delavcev;

2.2.3.4 izdelati predloge za boljšo seznanjenost in izobrazbo pristojnih uprav o problematiki obmejnih delavcev;

2.2.3.5 pripraviti predloge za poenostavitev in izpopolnitev zadevnih uredb;

2.2.3.6 uvesti regionalne čezmejne službe, ki obravnavajo probleme obmejnih delavcev, ki bi lahko na lastno pobudo ustanovile začasne delovne skupine za preučitev določenih vprašanj v zvezi z odstranitvijo ovir za prost pretok obmejnih delavcev v evropskih obmejnih območjih;

2.3 **predlaga**, glede regionalnih čezmejnih služb za obmejna vprašanja:

2.3.1 naj se ustanovljajo pri čezmejnih dejavnih skupnostih ali pri obstoječih službah EURES (Evropska služba za zaposlo-vanje);

2.3.2 naj zbirajo informacije o posebni situaciji posamezne mejne regije in oblikuje seznam dejanskih problemov;

2.3.3 naj se preveri, ali so nacionalne ali meddržavne uredbe, sporazumi in osnutki zakonov, ki so še v pripravljalni fazi, združljivi s pravicami obmejnih delavcev;

2.3.4 naj po potrebi opozorijo pristojne nacionalne ali nadnacionalne službe o morebitnih negativnih učinkih v zvezi s prostim pretokom sezonskih delavcev pri izvajanju nacio-nalnih in meddržavnih uredb, sporazumov in osnutkov zakonov ter zadevnim partnerjem predložijo predloge rešitev;

2.3.5 naj pri težavah med zadevnimi državami članicami (na primer na področju sporazumov o dvojnem obdavčevanju, zavarovanju za bolniško oskrbo, otroškega dodatka za družine obmejnih delavcev itd.) vključijo odgovorne strokovnjake nacionalnih pristojnih ministrstev obeh strani in jih spremljajo z lokalnimi in/ali regionalnimi strokovnjaki;

2.3.6 naj pristojnim ministrstvom v kratkem predložijo dvostranske rešitvene modele, pa naj gre za upravno tehnično ali zakonodajno raven ter sodelujejo pri njihovem izvajanju;

2.3.7 naj imajo profesionalno osebje in vodstvo;

2.4 **predlaga**, naj se zaradi razširjenega področja dela terito-rialnih skupnosti ali obstoječih služb EURES, ki oskrbujejo te regionalne službe za obmejna vprašanja, preko evropskega financiranja zagotovi potrebna sredstva.

V Bruslju, 29. septembra 2004.

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Povečanje zaposlenosti starejše delovne sile in preložitev odhoda iz trga dela“

(2005/C 43/03)

ODBOR REGIJ,

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Povečanje zaposlenosti starejše delovne sile in preložitev odhoda iz trga dela“ (*Increasing the employment of older workers and delaying the exit from the labour market*) (COM(2004) 146 final);

ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 3. marca 2004, da v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zaprosi za mnenje Odbor regij;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 27. januarja 2004, da za oblikovanje mnenja zadolži komisijo za gospodarsko in socialno politiko;

ob upoštevanju svojega mnenja o poročilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, ki ga je zahteval Evropski svet v Stockholmu: „Povečanje udeležbe delovne sile in pospeševanje aktivnega staranja“ (*Increasing labour force participation and promoting active ageing*) (OR 94/2002 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju poročila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, ki ga je zahteval Evropski svet v Stockholmu: „Povečanje udeležbe delovne sile in pospeševanje aktivnega staranja“ (*Increasing labour force participation and promoting active ageing*) (KOM(2002) 9 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije na temo „Podpora nacionalnih strategij za trajno varne pokojnine z integriranimi postopki“ (*Supporting national strategies for safe and sustainable pensions through an integrated approach*) (COM(2001) 362 final)

ob upoštevanju sklepov Evropskega Sveta iz Stockholma (2001);

ob upoštevanju sklepov Evropskega Sveta iz Barcelone (2002);

ob upoštevanju poročila Komisije Svetu: „Uresničevanje lizbonske strategije – reforme za razširjeno Unijo“ (*Delivering Lisbon-reforms for the enlarged Union*) (COM(2004) 29 final);

ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije na temo „Cilji Stockholma in Barcelone: povečanje zaposlenosti starejše delovne sile in preložitev odhoda iz trga dela“ (*The Stockholm and Barcelona targets: Increasing employment of older workers and delaying the exit from the labour market*) (SEK(2003) 429);

ob upoštevanju poročila delovne skupine za zaposlovanje pod predsedstvom Wima Koka: „Službe, službe, službe, ustvarjanje večje zaposlenosti v Evropi“ (*Jobs, jobs, jobs: creating more employment in Europe*) (november 2003);

ob upoštevanju skupnega poročila 2003-2004: „Zaposlovalne politike v EU in državah članicah“ (*Employment policies in the EU and in the Member States*) (2004);

ob upoštevanju osnutka mnenja, ki ga je komisija za gospodarska in socialna vprašanja sprejela dne 6. julija 2004 (OR 151/2004) (Poročevalec: g. **Ancisi**, član Občinskega sveta Ravenne (IT/ELS));

Glede na spodaj navedene razloge:

1. aktivno staranje in vključevanje starejše delovne sile na trg dela spadata med prednostne ukrepe za doseg ciljev trajne gospodarske rasti in socialnega sodelovanja, ki so bili zastavljeni v lizbonski strategiji leta 2000;
2. na stockholmskem zasedanju leta 2001 si je Evropski svet zastavil za cilj, da bi bila do leta 2010 zaposlena polovica prebivalstva Evropske unije iz starostne skupine od 55 do 64 let;

⁽¹⁾ UL C 287 z dne 22.11.2002, str. 1.

3. na zasedanju v Barceloni marca 2002 je Evropski svet sklenil, da je potrebno do leta 2010 dejansko povprečno starost ob prenehanju delovne aktivnosti v Evropski uniji postopno povišati za okrog 5 let;
4. kljub pozitivnemu razvoju zadnjih let je Evropska unija še zelo daleč od uresničitve obeh ciljev. EU preti nevarnost, da ne bo dosegla 70 % deleža zaposlenosti;
5. med posameznimi državami so še vedno velike razlike, čeprav vedno več držav izvaja lastne nacionalne strategije zlasti za pokojninske reforme;
6. kritična točka je razlika pri vključenosti v trg dela glede na spol; delež zaposlenosti žensk v starostni skupini od 55 do 64 let pa še naprej ostaja v povprečju okrog 30 %.
7. staranje evropskega prebivalstva vodi k temu, da je večji delež potencialne delovne sile starejši od 50 let in da manj mladih ljudi vstopa v trg dela;
8. povečanje vključenosti starejše delovne sile v trg dela je nujno potrebno za pospeševanje gospodarske rasti in zagotavljanje obstoja sistemov socialne zaščite;
9. daljša povprečna življenjska doba nudi ljudem večje možnosti za razvoj potenciala v času življenja. Podaljšanje življenjske dobe lahko omogoča boljši razvoj človekovega potenciala.

na svoji 56. plenarni seji, ki je potekala 29. in 30. septembra 2004, je sprejel naslednje mnenje (seja z dne 29. septembra)

1. Ugotovitve Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **podpira** oceno Komisije, da cilji na področju zaposlovanja EU ne bodo nikdar doseženi brez izrazitih ukrepov za povečanje zaposlenosti starejših ljudi;

1.2 **podpira** analizo posebnih pogojev, ki morajo biti prisotni na trgu dela in ki omogočajo daljšo življenjsko dobo, kot so ustrezne finančne stimulacije, dobri pogoji za zdravje in varnost pri delu, prilagojene oblike organizacije dela, stalen dostop do izobraževanja in usposabljanja, učinkoviti aktivni ukrepi na trgu dela in višja kakovost delovnih mest;

1.3 **ceni** mnenje Komisije, da morajo države članice sprejeti izrazite ukrepe in za aktivno staranje pripraviti osnutek splošne politike, ki ne obsega le reform pokojninskih sistemov, ampak tudi podpira dostop do izobraževanja in usposabljanja za vse in do aktivnih politik na trgu dela, ne glede na starosti, ter med celotno delovno dobo v večji meri ustvarja delovne pogoje, ki omogočajo daljšo zaposlenost;

1.4 **poudarja pomen** tega, da je potrebno s posebnimi strategijami povečati delež zaposlenosti žensk v starostnem obdobju od 55 do 64 let;

1.5 **je prepričan**, da socialni partnerji igrajo pomembno vlogo pri sprejemanju strategij za aktivno staranje ter pri kvalitativnem izboljšanju poklicnega življenja;

1.6 **je prepričan**, da politike in ukrepi po celotni Skupnosti lahko priпомorejo k ohranjanju in širitvi strategij za aktivno staranje.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **poudarja**, naj se prisotnost starejših delavcev na trgu dela obravnava kot del normalne strukture poklicnega življenja in aktivnega prebivalstva. Na področju upravljanja z osebjem je torej bolje, da se govori o „upravljanju z različnimi starostnimi kategorijami“ ali o „raznolikem upravljanju“, kot pa da starejše delavce označimo za posebno skupino. Vsakdo, ki je prisoten na trgu dela, naj ima priložnost na vseh stopnjah svoje kariere uskladiti svoje poklicno življenje z družinskim.

2.2 **se strinja** s predlogom Komisije o prednostnih strategijah za temeljito preoblikovanje miselnosti in si prizadeva za ovrednotenje človeškega kapitala skozi vse življenje, spodbujanje aktivnega staranja, preprečevanje izključevanja starejših ljudi in povečanje njihove zaposlenosti. Zaposlenost starejših delavcev je torej bistveni sestavni del ponudbe delovne sile glede na predvideno zmanjšanje deleža za delo sposobnega prebivalstva;

2.3 **hkrati meni**, da to ne zadošča za ovrednotenje potenciala starejšega prebivalstva in da je večji pomen potrebno pripisati prispevku ostarelih za družbeno koristne prostovoljne ali neformalne dejavnosti; **treba je torej** priznati pomen vseh vrst dejavnosti, najsi so gospodarsko ali družbeno koristne ali pa predstavljajo korist za gospodarstvo ali posameznikovo blaginjo in socialno kohezijo na lokalni ravni;

2.4 **poudarja** svoje prepričanje v skladu s Komisijo, da je za spodbujanje zaposlovanja starejših delavcev pomembno razvijanje strategij skozi vse poklicno življenje za zagotavljanje dobrih pogojev za zdravje in varnost pri delu, prilagodljive oblike organizacije dela, trajen dostop do usposabljanja, višjo kakovost delovnih mest, aktivne politike na trgu dela in za zagotavljanje zaposlitve v vseh življenjskih obdobjih;

2.5 vendar **meni**, da so posebni ukrepi za prepričevanje starejših žensk, da obdržijo svojo zaposlitev, za preložitvev odhoda starejših žensk iz trga dela, spodbujanje njihove ponovne zaposlitve in za povečevanje zaposlenosti žensk nezadostni. Meni, da je potrebno oblikovati strategije, ki bodo ženskam skozi vso obdobje aktivnega življenja omogočale, da bodo lahko usklajevale svoj delovni čas z družinskimi obveznostmi.

2.6 upoštevajoč vprašanje, ki ga je postavila Komisija o dejstvu, da ni empiričnega dokaza, ali se lahko mladi in starejši delavci izmenjujejo na delovnih mestih, **želi**, da v okviru načrtovanih strategij poskusimo na področju fleksibilne organizacije dela uvesti pakte solidarnosti med generacijami, ki bodo spodbujali postopno zapuščanje trga dela za starejše ljudi in izkoristili njihove delovne izkušnje in sposobnosti v korist mladim delavcem;

2.7 **ponovno izpostavlja** stališče Komisije, v skladu s katerim starejši delavci pridobijo s svojo ponovno vključitvijo na trg dela z ustreznimi projekti, financiranimi z Evropskim socialnim skladom (ESS). Dobre prakse so dokazale, da lahko nekdanji vodje podjetij razvijejo in posodobijo svoje sposobnosti in tako opravljajo delo v organizaciji, ki se sooča s pomanjkanjem sposobnosti na področju upravljanja na lokalnem trgu dela.

2.8 **poudarja** pomen izvajanja teritorialnih načrtov za zaposlovanje z vključevanjem socialnih partnerjev, ki podpirajo vseživljenjsko izobraževanje in usposabljanje; spodbujajo aktivne politike na trgu dela in še zlasti politike za usmerjanje in ponovno zaposlovanje starejših brezposelnih oseb; ugotoviti je potrebno, kateri ukrepi lahko vsebujejo politiko zaposlovanja v smislu blaginje in socialne kohezije ter spodbujanje sodelovanja starejših ljudi v aktivnem družbenem življenju;

2.9 Odbor regij poudarja, da ima vloga lokalnih in regionalnih skupnosti osrednje mesto v okviru teh strategij in še zlasti opozarja na to, da je potrebno posvetiti večjo pozornost dejavnostim in programom, ki poudarjajo njihove sposobnosti in prednosti in se izogibajo nevarni dihotomiji: aktivni starejši delavci - družbeno izključeni starejši delavci;

2.9.1 še zlasti **poudarja**, da je bistvenega pomena, da se zavemo vloge teritorialnih skupnosti pri pospeševanju pobud za zaposlovanje starejših oseb, ki so družbeno koristne (prosto-voljne ali delno plačane dejavnosti, ki jih starejše osebe opravljajo za skupnosti, pomoč skupnosti starejšim osebam, ...). Takšna zaposlitvena tipologija je iz družbenega in solidarnostnega stališča zelo pomembna in prispeva k socialnemu vključevanju, spodbuja aktivno državljanstvo starejših oseb in krepi odnose med generacijami. Spremljajo jo lahko postopni programi za odhod iz trga dela ali različne oblike ponovnega zaposlovanja za osebe, ki so trg dela že zapustile.

2.9.2 **opaža**, da mora cilj za povečanje zaposlenosti žensk iz starostne skupine od 55 do 64 let dodeliti osrednjo vlogo teritorialnim skupnostim za načrtovanje storitev in pomoč vzdrževanim družinskim članom (mladoletnikom ali vzdrževanim odraslim osebam), upoštevajoč dejstvo, da nosi določeno starostno obdobje glede na današnje demografske krivulje pomembno odgovornost za medsebojno družinsko pomoč. Podobno kot Komisija v svojem dokumentu o programih vseživljenjskega izobraževanja in prilagodljivega delovnega časa delavcev, priporoča, naj se nameneni posebna pozornost strategijam usposabljanja, organizacije, izobraževalnih, socialnih in zdravstvenih storitev, ki ženskam omogočajo, da usklajujejo svoje poklicne obveznosti z družinskimi skozi vse svoje aktivno življenje.

2.9.3 **sodi**, da je bistvenega pomena spodbujanje nacionalnih strategij na področju socialne zaščite in pokojninskega sistema in teritorialnih načrtov za zaposlovanje, ki dodeljujejo odgovornost lokalnim in regionalnim skupnostim in omogočajo sprejem strategij, ki vključujejo socialne partnerje. Takšne strategije morajo spodbujati izvajanje inovativnih politik za neizključevanje starejših oseb, povečanje zaposlenosti in zvišanje njihove ekonomske in socialne vrednosti. Ravno na področju teritorialnih načrtov, ki bi jih morali podpirati eksperimentalni programi in financiranje Evropske unije, lahko upoštevamo raznolikost ekonomskih in socialnih vidikov, ki izhajajo iz zmanjšanja deleža aktivnega prebivalstva.

ODBOR REGIJ NAZADNJE

2.10 **znova poudarja** pomen izmenjav dobrih praks med državami članicami, še zlasti izmenjav izkušenj na lokalni in regionalni ravni in širitev pobud in akcijskih načrtov Skupnosti, ki imajo za cilj ne samo spodbujanje politik držav članic na področju reform pokojninskih sistemov in socialne zaščite, ampak tudi podporo socialnih in ekonomskih politik na lokalni ravni, ki si prizadevajo za večjo zaposlenost starejših delavcev.

Bruselj, 29. septembra 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Preprečevanje kriminala v Evropski uniji“

(2005/C 43/04)

ODBOR REGIJ,

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 12. marca 2004 o „Preprečevanju kriminala v Evropski uniji“ (COM(2004) 165 final);

OB UPOŠTEVANJU odločitve Komisije z dne 22. septembra 2003 o posvetovanju z Odborom regij o tej temi na podlagi člena 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti;

OB UPOŠTEVANJU odločitve svojega predsedstva z dne 1. julija 2003, da zadolži komisijo za ustavne zadeve in evropsko upravljanje za pripravo mnenja o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU resolucije Evropskega parlamenta z dne 24. januarja 1994 o drobnem kriminalu v mestih in njegovih povezavah z organiziranim kriminalom ⁽¹⁾ ter resolucije z dne 17. novembra 1998 o boju proti organiziranemu kriminalu ⁽²⁾;

OB UPOŠTEVANJU „Akcijskega načrta za boj proti organiziranemu kriminalu“ iz leta 1997 ⁽³⁾;

OB UPOŠTEVANJU dunajskega akcijskega načrta z dne 3. decembra 1998 o optimalnih načinih izvrševanja določb Amsterdamske pogodbe o oblikovanju območja svobode, varnosti in pravice ⁽⁴⁾;

OB UPOŠTEVANJU priporočila 1531 (2001) parlamentarne skupščine Sveta Evrope o varnosti in preprečevanju kriminala v mestih: vzpostavitev evropske opazovalnice ter resolucije 180 (2004) Kongresa lokalnih in regionalnih skupnosti Sveta Evrope o lokalni policiji;

OB UPOŠTEVANJU Sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o „Preprečevanju kriminala v Evropski uniji – Razmišljanje o skupnih smernicah in predlogih za finančno podporo Skupnosti“ ⁽⁵⁾;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja z dne 20. novembra 2003 o „Lokalni in regionalni razsežnosti območja svobode, varnosti in pravice“ (CdR 61/2003 fin ⁽⁶⁾);

OB UPOŠTEVANJU svojega osnutka mnenja (Cdr 355/2003 rev. 2), ki ga je 2. julija 2004 sprejela komisija za ustavne zadeve in evropsko upravljanje (poročevalca: ga. Mercedes Bresso, predsednica province Torino, IT - Stranka evropskih socialistov (SES) in g. Michel Delebarre, nekdanji minister in župan mesta Dunkerque (FR - SES);

GLEDE NA TO, KAR SLEDI:

- 1) Evropski parlament je 24. januarja 1994 sprejel resolucijo o drobnem kriminalu v mestih in njegovih povezavah z organiziranim kriminalom ter 17. novembra 1998 resolucijo o smernicah in ukrepih za preprečevanje organiziranega kriminala, da bi oblikoval globalno strategijo boja proti tej obliki kriminala;
- 2) referenčni okvir ukrepov za preprečevanje določajo določbe pogodbe o oblikovanju območja svobode, varnosti in pravice, ki so položile temelje pristnemu evropskemu sistemu javnega reda in miru, v okviru katerega so trije cilji tesno povezani in ki ga je treba povezati z Listino o temeljnih pravicah;

⁽¹⁾ UL C 20 z dne 24. 1. 1994

⁽²⁾ UL C 379 z dne 7. 12. 1998

⁽³⁾ UL C 251 z dne 15. 8. 1997

⁽⁴⁾ UL C 19 z dne 23. 1. 1999

⁽⁵⁾ COM(2000) 786 final z dne 29. novembra 2000.

⁽⁶⁾ UL C 73 z dne 23. 3. 2004, str. 41

- 3) 29. člen Pogodbe določa, da mora biti cilj Unije na tem področju dosežen s preprečevanjem kriminala, organiziranega ali drugega, ter z bojem proti temu pojavu;
- 4) dunajski akcijski načrt iz leta 1997 je zahteval, da je treba ukrepe za preprečevanje kriminala določiti v petih letih po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe;
- 5) Evropski svet je v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 sklenil, da je treba razvijati ukrepe za preprečevanje kriminala in izmenjavo najboljših praks ter okrepiti mrežo nacionalnih organov oblasti, ki so pristojni za preprečevanje kriminala, in sodelovanje med nacionalnimi organizacijami, ki so specializirane za to področje; določil je, da morajo biti med prednostnimi nalogami tega sodelovanja predvsem mladinsko prestopništvo, mestni kriminal in kriminal, povezan z drogami. Predvidel je, da se v ta namen prouči možnost programa, ki bi ga financirala Skupnost;
- 6) na različnih seminarjih in konferencah o preprečevanju kriminala, predvsem na tistih, ki so se odvijali leta 1996 v Stockholmu, Saragozi in Bruslju, 1997 v Noordwijku, 1998 v Londonu in 2000 v Algarveju, je bila izražena zahteva za razvoj mreže Evropske unije, ki bi omogočila izboljšanje sodelovanja na področju preprečevanja kriminala;
- 7) pomemben trenutek v zgodovini različnih konferenc, ki so bile organizirane pod okriljem Evropske unije, je Konferenca na visoki ravni, ki je potekala 4. in 5. maja 2000 v Algarveju in ki je dala zeleno luč programu HIPPOKRATES ter, kar je najpomembneje, položila temelje sporočilu Komisije z dne 29. novembra 2000;
- 8) to sporočilo določa cilje evropske strategije preprečevanja: omilitev dejavnikov, ki spodbujajo vstop v kriminal kot tudi povratništvo, izogibanje viktimizaciji, zmanjšanje občutka nevarnosti, spodbujanje in širjenje kulture zakonitosti in kulture preventivnega upravljanja konfliktov, preprečevanje korupcije s spodbujanjem dobrega upravljanja;
- 9) politike morajo temeljiti na multidisciplinarnem pristopu, združevati preprečevalne ukrepe, varnostne ukrepe in spremljevalne socialne ali izobraževalne politike ter predvideti partnerstvo na terenu s dodeljevanjem ključne vloge lokalnim organom oblasti;
- 10) poleg tega ta načela in cilji omogočajo, da lahko govorimo o „evropskem modelu“ preprečevanja kriminala, v katerem lahko ukrep Evropske unije, ne da bi nadomestil nacionalne, regionalne ali lokalne ukrepe, prinese pomembno dodano vrednost z dopolnjevanjem piramide odgovornosti;
- 11) občutek nevarnosti je v Evropi počasi, a zanesljivo naraščal od leta 1996 do 2002;
- 12) v oblikovanje partnerstva med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi javnimi oblastmi, nevladnimi organizacijami, zasebnim sektorjem in državljani je treba vključiti družbo v celoti, saj so vzroki kriminala številni in jih potemtakem morajo obravnavati različne družbene skupine z ukrepi, prilagojenimi različnim ravnam, in v sodelovanju z vsemi vpletenimi akterji z različnimi izkušnjami in pristojnostmi, vključno s civilno družbo;
- 13) večina kaznivih dejanj zoper državljane Evropske unije se zagreši na urbanih območjih, torej je prednost treba nameniti oblikovanju primernih integriranih ukrepov na ravni mest;

je na plenarnem zasedanju dne 29. in 30. septembra 2004 (seji z dne 29. septembra) soglasno sprejel naslednje mnenje.

1. Stališče Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **z odobravanjem sprejema** začetek procesa preverjanja dejavnosti mreže ob upoštevanju oživitve politik preprečevanja na evropski ravni, ki so namenjene boju proti neorganiziranemu kriminalu – tj. proti množičnemu kriminalu – in katerih prednostne naloge so mladinsko prestopništvo, mestni kriminal in kriminal, povezan z uživanjem drog ter kriminal nad ženskami in drugimi ranljivimi skupinami, kot so otroci, mladi, starejši in priseljenci;

1.2 **opozarja**, da so politike preprečevanja kriminala področje, na katerem lahko Evropska unija učinkovito prispeva k ustvarjanju resnične „evropske dodane vrednosti“ za ukrepe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni;

1.3 **poudarja**, da je nujno, da se ukrepe za preprečevanje kriminala razume kot pobude, ki ne zadevajo le kriminala v ožjem pomenu besede, temveč so namenjene tudi preprečevanju deviantnega vedenja – *antisocialnega vedenja* –, odpravljanju vzrokov le-tega in zmanjševanju občutka strahu in nevarnosti med državljani;

1.4 vendarle z zaskrbljenostjo **ugotavlja**, da se predlagani ukrepi omejujejo na konkretno obravnavo vidikov tehnične narave, kot so natančnejša opredelitev vrst kaznivih dejanj, s katerimi se je treba ukvarjati, in ne vsebujejo priporočil in predlogov glede družbenega vidika preprečevanja;

1.5 **opozarja**, da preprečevanje kriminala – razumljeno kot celota pobud za preprečevanje deviantnega vedenja, odpravljanje njegovih vzrokov in zmanjševanje občutka strahu in nevarnosti med državljani – na transverzalni način zadeva številna področja javnih politik: socialne zadeve, izobraževanje, urbanizem, vključevanje, priseljevanje, razvoj sodelovanja državljanov;

1.6 **meni**, da mora Komisija priznati medsebojno odvisnost med kriminalnimi in deviantnimi dejanji in procesom socialne izključenosti zaradi ekonomskih in tehnoloških sprememb v sodobni družbi, vendar je mnenja, da mora temu priznanju slediti koherentno prevzemanje nalog na področju usklajevanja politik;

1.7 **želi**, da se poudari osrednja vloga regionalnih in lokalnih skupnosti v podpori politikam preprečevanja krimi-

nala, ki so bile izdelane na nacionalni ravni, kot tudi dejstvo, da Komisija predvideva možnost vključitve vseh družbenih akterjev, vendar se morajo te izjave odražati v konkretnem delovanju Evropske mreže za preprečevanje kriminala (EUCPN) z dodeljevanjem mesta in vloge akterjem, ki so danes izključeni;

1.8 z zaskrbljenostjo **ugotavlja**, da je EUCPN le precej neuraden kraj za izmenjavo mnenj in izkušenj, ki ni opremljen z merili in delovnimi cilji predvsem zaradi svoje organizacijske šibkosti.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **opozarja** na posebnosti vprašanja dojemanja nevarnosti, ki je odvisno od spremenljivk, ki so seveda povezane s kriminalom (dejansko tveganje, da nekdo postane žrtev kriminalnega dejanja), in tudi z drugimi družbenimi, psihološkimi in kulturnimi elementi, kot so starost, spol, pomanjkanje zaupanja v ukrepe institucij, negotove socialne razmere ali marginalnost, dojemanje družbenih kriz in vrednot, vloga medijev ali klavrna kakovost mestnega okolja;

2.2 **zahteva**, da Komisija predvidi v okviru obstoječih programov in, če je potrebno, v okviru novih programov ukrepe za vzpostavitev strategije, ki bo podpirala razvoj varnostnih politik in vključevala pobude na socialni ravni, na področju urbanizma in izobraževanja in omogočila izboljšanje sodelovanja državljanov in povečanje občutka za skupnost, vedoč, da posredovanje za okrepitev občutka varnosti državljanov pomeni naložbo v preprečevanje kaznivih dejanj in tudi v pomiritev družbe in upoštevanje dojemanj in strahov državljanov;

2.3 **poudarja** pomembnost vloge Evropske unije v spremljanju kriminalnih pojavov na evropski ravni, v ocenjevanju nacionalnih, regionalnih in lokalnih politik in izkušenj ter v spodbujanju izmenjave znanj in dobrih praks na področju preprečevanja kriminala in urbane varnosti med državami članicami;

2.4 **zahteva**, da Komisija konkretno uporabi instrumente, ki jih ima na voljo, ob upoštevanju transverzalne in interdisciplinarne razsežnosti ukrepov, da bi dejansko preprečili mestni kriminal: politike se morajo posvetiti predvsem temam, kot so upravljanje z javnim prostorom, prevozom ali revnimi četrtmi;

2.5 **zahteva**, da Komisija v proračunu za leto 2005 predvidi prednostno izvrševanje regionalnih in lokalnih politik in okrepi udeležbo občin in regij na institucionalni ravni;

2.6 v ta namen **poudarja** pomembnost Evropskega foruma o urbani varnosti (FESU) pri spodbujanju znanj na področju preprečevanja kriminala in urbane varnosti na evropski ravni, predvsem pri ocenjevanju javnih politik in širjenju dobrih praks;

2.7 **meni**, da je primerno predvideti oblikovanje evropske opazovalnice urbane varnosti (s preprosto strukturo), da bi

Evropsko unijo in države članice opremili s skupnim instrumentom zbiranja, sistemizacije in izdelave podatkov v zvezi z viktimizacijo in dojemani nevarnosti, spodbujanja in usklajevanja raziskav ter snovanja varnostnih politik, ali na drugih področjih pristojnosti EU, ali za oblikovanje regionalnih in lokalnih partnerstev;

2.8 nazadnje **zahteva**, da se Komisija zaveda, da je treba oblikovati takšne politike preprečevanja, ki bodo v skladu s ciljem varnosti državljanov, ne da bi se pri tem v praksi odražale s kratenjem temeljnih pravic.

Bruselj, 29. september 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Osnutku odločbe Komisije o Uporabi določb 86. člena PES za državne pomoči v obliki nadomestil za zagotavljanje javnih služb in o osnutku direktive, ki spreminja direktivo Komisije 80/723/CEE o Preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o osnutku organiziranja državnih pomoči s strani Skupnosti v obliki nadomestil za zagotavljanje javnih služb“

(2005/C 43/05)

ODBOR REGIJ

ob upoštevanju osnutka odločbe Komisije o uporabi določb 86. člena PES za državne pomoči v obliki nadomestil za zagotavljanje javnih služb in o osnutku direktive, ki spreminja direktivo Komisije 80/723/CEE o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o osnutku organiziranja državnih pomoči s strani Skupnosti v obliki nadomestil za zagotavljanje javnih služb;

ob upoštevanju pisma člana Evropske komisije Maria Montija, pristojnega za politiko konkurence, z dne 19. marca 2004, v katerem je v skladu s 1. odstavkom 265. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti Odbor regij zaprosil za mnenje;

ob upoštevanju odločitve predsednika Odbora regij z dne 26. maja 2004, da se za pripravo mnenja o tej zadevi zadolži komisijo za ekonomsko in socialno politiko;

ob upoštevanju 16. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti, ki zadeva službe splošnega gospodarskega pomena, kot tudi členov 2, 5, 73, 81, 86, 87, 88 in 295;

ob upoštevanju 36. člena Listine Evropske unije o temeljnih pravicah glede dostopa do storitev splošnega gospodarskega pomena;

ob upoštevanju člena III-6 osnutka Evropske ustave;

ob upoštevanju Bele knjige o službah splošnega pomena (COM (2004) 374 final);

ob upoštevanju odloka sodišča Evropskih skupnosti z dne 24. julija 2003, C-280/00 („Altmark Trans“);

ob upoštevanju svojega mnenja z dne 20. novembra 2003 o Zeleni knjigi o službah splošnega pomena (COM (2003) 270 final, CdR 149/2003 fin⁽¹⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o Sporočilu Komisije o službah splošnega pomena v Evropi (COM (2000) 580 final– CdR 470/2000 fin⁽²⁾);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 155/2004 rev. 1), ki ga je sprejela komisija za ekonomsko in socialno politiko 6. julija 2004 (poročevalec: g. Claudio Martini, Predsednik regije Toscana (IT-SES));

ker v skladu s sodbo v primeru Altmark Trans nadomestila, ki so nakazana za zagotavljanje služb splošnega pomena, ne pomenijo državnih pomoči in torej niso podvržena obveznosti predhodne prijave in odobritvi Komisije zgolj, kadar so izpolnjeni štirje pogoji:

- upravičenec mora biti zadolžen za jasno določeno nalogo javne službe;
- parametri, na podlagi katerih se izračunajo kompenzacijska plačila, morajo biti predhodno določeni na objektivni in pregleden način;
- nadomestilo ne sme preseči stroškov, ki nastanejo z opravljanjem javne službe, ob odbitku prihodkov, ki jih prinaša opravljanje omenjene službe (nadomestilo lahko vendarle vključuje razumen dobiček);
- če izbira podjetja, ki naj bi izvajalo gospodarske storitve splošnega pomena, v konkretnem primeru ni opravljena v okviru odprtega in preglednega razpisnega postopka, ki omogoča izbiro upravičenca, ki to storitev lahko opravi z na splošno najmanjšimi stroški, je treba določiti višino potrebnega nadomestila na osnovi analize stroškov, ki bi jih pri izpolnjevanju zadevnih obveznosti imelo povprečno dobro vodenno podjetje, ki ima na voljo primerna sredstva, da lahko izpolni zastavljene gospodarske storitve splošnega pomena, pri čemer je treba upoštevati prihodke in ustrezen dobiček iz teh obveznosti; upravičenca se izbere v okviru razpisnega postopka oziroma nadomestilo ne presega stroškov dobro vodenega podjetja, ki ima na voljo primerna sredstva za zagotavljanje javne službe;

upoštevajoč, da Sodišče Evropskih skupnosti med drugim ugotavlja, da – ne glede na druga merila v sodbi v primeru Altmark Trans – nadomestilo ni oblika državne pomoči, ki jo je treba uradno naznaniti, le v primeru, da je bilo podjetje izbrano v okviru odprtega in preglednega razpisnega postopka. Če tega ni, je treba dokazati, da nadomestilo ne pomeni državne pomoči, če lahko upravičenec dokaže, da prejemnik javnega nadomestila ne prejema več kot neto dodatni strošek po odbitku prihodkov, ki v dobro vodenem podjetju z zadostnim številom osebja nastanejo zaradi zagotavljanja storitev po razumni ceni;

upoštevajoč, da v skladu s sodbo v primeru „Altmark Trans“ vse druge oblike nadomestil ostajajo državne pomoči in so torej podvržene pravilu o predhodni prijavi;

je na svojem 56. plenarnem zasedanju 29. in 30. septembra 2004 (na zasedanju 29. septembra) soglasno sprejel naslednje mnenje:

1. Splošna opažanja Odbora regij

O primeru Altmark Trans

ODBOR REGIJ

1.1 **meni**, da je bilo posredovanje sodnika Skupnosti toliko bolj nujno in je imelo toliko več učinka, saj zakonodajalec Skupnosti celo ni mogel določiti pravil, ki bi lahko nudila primerno pravno varnost, kar zadeva službe splošnega gospodarskega pomena;

1.2 **izraža zadovoljstvo**, da prvi dve merili sodbe v primeru Altmark Trans, namreč obveznost, da se jasno določi naloga javne službe, za katero je zadolžen prejemnik pomoči, in da se predhodno ter na objektivni in pregleden način uvede parametre, na podlagi katerih se izračunavajo kompenzacijska

plačila, primorata teritorialne skupnosti, da se potrudijo za opredelitev pogodb javnih služb. To prizadevanje lahko samo prispeva k večji preglednosti in demokratični odgovornosti pri vodenju služb splošnega gospodarskega pomena;

1.3 **ugotavlja**, da sedaj in po mnenju Komisije večina služb splošnega gospodarskega pomena ne izpolnjuje meril sodbe v primeru Altmark in predvsem ne četrtega merila, ki predvideva, da: „*ko izbor podjetja, zadolženega za izpolnjevanje nalog javnih služb ni bil storjen v okviru procedure javnega trga, mora višina zneska potrebnega nadomestila biti določena na osnovi analize stroškov, ki bi jih srednje veliko podjetje, dobro vodenno in primerno opremljeno, (...) imelo pri izpolnjevanju zahtev javnih služb, ko bi zagotavljalo le-te, ob upoštevanju ustreznih prihodkov in razumnega dobička, ki nastaja pri zagotavljanju nalog javnih služb.*“

⁽¹⁾ UL C 73 z dne 23. 3. 2004, str. 7.

⁽²⁾ UL C 19 z dne 22. 1. 2002, str. 8.

1.4 **se sprašuje** o ekonomski opredelitvi pojma „dobro vodena podjetja, ki ima na voljo primerna sredstva za opravljanje javne službe“. To vprašanje je toliko bolj pomembno, ker je v sodbi z dne 3. julija 2003 v priloženih zadevah C-83/01, C-93/01 in 94/01 („Chronopost SA“), Sodišče Evropskih skupnosti menilo, da se podjetje, ki je zadolženo za vodenje služb splošnega gospodarskega pomena, lahko „znajde v položaju, ki se zelo razlikuje od položaja zasebnega podjetja, ki deluje v normalnih tržnih razmerah“ (točka 33);

1.5 je torej **mnenja**, da sodba Sodišča Evropskih skupnosti, predvsem tretje in četrto merilo, zahteva izdelavo zakonskih določb s strani Skupnosti, da bi omejili podjetja, ki so zadolžena za zagotavljanje storitev splošnega pomena in se morajo prilagoditi zahtevam sodbe v primeru Altmark; **čestita** Komisiji, da je hitro prevzela pobudo in predlagala takšne zakonske določbe;

1.6 **je zaskrbljen**, ker je Sodišče Evropskih skupnosti sprejelo tako široko razlago pojma o morebitni prizadetosti trgovanja med državami članicami Skupnosti, da so lahko celo podjetja, ki opravljajo javne službe na strogo omejeni lokalni ravni, zavezana določbam člena 87.1.;

1.7 **meni**, da odsotnost prijave nadomestil, ki se ujemajo z merili „Altmark Trans“, kratkoročno – in ko so obveznosti javnih služb enkrat opredeljene – pomeni olajšanje upravnega bremena teritorialnih skupnosti, vendar meni tudi, da to olajšanje zato še ne zagotavlja popolne pravne varnosti: dejansko je treba predvidevati primere, ko bo organ oblasti v dobri veri menil, da mu ni treba prijaviti pomoči, saj bo primer izpolnjeval merila Altmark Trans, vendar bo konkurenčno podjetje naknadno nastopilo pred sodiščem in doseglo, da bo zadevna pomoč ocenjena kot nezakonita. Kakšni bodo tedaj mehanizmi povračil?

O metodologiji Komisije

ODBOR REGIJ

1.8 **poudarja**, da je bilo v Zeleni knjigi zbranih veliko prispevkov, ki so bili ocenjeni v dokumentu SEC(2004) 326 z dne 29. marca 2004 in so poudarili močno zahtevo po varnosti in stabilizaciji pravnega okvira, v katerem delujejo službe splošnega gospodarskega pomena.

1.9 **zastopa stališče**, da mora Komisija v bodoče boljše kot doslej oceniti medsebojne vplive med konkurenčnim pravom in

zakonskimi določbami za javna naročila in državno pomočjo z vidika praktičnega izvajanja; tako da morebitno odprte storitvene trga za zasebne storitvene izvajalce lahko poteka učinkoviteje in korektnije.

1.10 **opaža**, da mora Odbor regij nadaljevati z izpolnjevanjem svoje obveze in si prizadevati za močnejše upoštevanje javnega interesa v organizaciji služb splošnega pomena, njihove specifičnosti in odgovornosti teritorialnih skupnosti na tem področju. Službe splošnega pomena so sestavni del evropskega socialnega modela. Potrebno je najti ravnotežje med pravico vsake skupnosti, da lahko neposredno vodi službe in izpolnjuje zahteve v skladu s sodno prakso sodišča Evropskih skupnosti, zlasti glede na preglednost in izvajanje konkurenčnih postopkov.

1.11 **izraža zadovoljstvo**, da se je Komisija odločila začeti posvetovanja z Odborom regij o osnutku odločbe o izvzetju javnega financiranja v majhnem merilu in o osnutku direktive, ki spreminja direktivo Komisije 80/723/EGS o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji.

1.12 **poudarja**, da to posvetovanje pomeni precedens, ker se Komisija z Odborom regij prvič posvetuje o področju, ki izhaja iz poglavja PES o pravilih o konkurenci (členi 81 do 93).

1.13 **meni**, da je to posvetovanje prva uporaba načel, ki jih je Komisija objavila v dokumentih o spremljanju Bele knjige o upravljanju Evropske unije ⁽¹⁾, in odgovarja na nujnost večjega vključevanja regionalnih in lokalnih oblasti v delovanje sistema odločanja Unije in predvsem ukrepanja pred sprejemom odločitev.

1.14 **meni**, da bi se začeti dialog moral nadaljevati v okviru razprav o okviru, ki ga je Komisija izdelala za financiranje javnih služb v velikem merilu.

1.15 **se sprašuje** o sočasnosti razprave, ki se je februarja 2004 začela na podlagi predlogov Komisije, ki izhajajo neposredno iz sodbe v primeru „Altmark Trans“, in razprave v okviru Bele knjige o službah splošnega pomena ⁽²⁾, ki je bila objavljena 12. maja 2004. Bela knjiga dejansko nakazuje namen Komisije o sprejetju ukrepov, ki bodo razjasnili in poenostavili pravni okvir, ki zadeva financiranje obveznosti javnih služb od sedaj do julija 2005, medtem ko je bila večina elementov tega paketa že podvržena posvetovanju v obliki osnutkov.

⁽¹⁾ Glej: Mnenje Odbora Regij z dne 2. julija 2003 o spremljanju Bele knjige o upravljanju Evropske unije (poročevalec: Michel Delebarre (SES-FR): COM(2001) 428 final, COM(2002) 704 final, COM(2002) 705 final, COM(2002) 709 final, COM(2002) 713 final, COM(2002) 718 final, COM(2002) 719 final, COM(2002) 725 final2.

⁽²⁾ COM (2004) 374 final.

O delu medvladne konference

ODBOR REGIJ

1.16 izraža zadovoljstvo, da je medvladna konferenca potrdila člen III-6 ⁽¹⁾ ustavne pogodbe, ki predvideva naslednje: „Evropski zakon določa načela in pogoje (o mestu in vlogi služb splošnega gospodarskega pomena), brez vpliva na pristojnosti, ki jo imajo države članice in v skladu z Ustavo, zagotavljanja, opravljanja in financiranja teh služb“ ⁽²⁾. Zato Odbor regij pozdravlja, da pogodba na osnovi neodvisne pravne podlage – člen III-6 predstavlja klavzulo, ločeno od omejenega okvira notranjega trga in pravil o konkurenci – odpre možnost za izdajo skupnih pravnih aktov za službe splošnega pomena.

2. Opažanja o osnutku odločbe Komisije o uporabi določb 86. člena PES za državne pomoči v obliki nadomestil za zagotavljanje javne službe

ODBOR REGIJ

2.1 **poudarja**, da je cilj predloga odločbe določitev ravnotežja med pravili o konkurenci in izvajanjem nalog služb splošnega gospodarskega pomena. Predlog določa kompenzacijske domneve, ki ne izpolnjujejo meril Altmark Trans, ki pa so vendar lahko oproščene upoštevanja pravil o konkurenci (87. in 88. člen PES), če državne pomoči izpolnjujejo obveznosti javnih služb in ne povzročajo neravnovesja glede konkurence.

2.2 **ugotavlja**, da je, če je cilj odločbe določitev državnih pomoči, ki niso podvržene določbam 88. člena PES, izbira člena 86.3 za normativno podlago kot tudi odločbe za normativni akt primerna. Zadevna podjetja so tista, ki prejemajo državno pomoč, vendar kot podjetja, ki zagotavljajo storitve splošnega gospodarskega pomena in ne morejo učinkovati na trgovanje, niso dolžna upoštevati pravil o konkurenci.

2.3 **odobrava** oprostitev prijave za financiranje javnih storitev, ki jih zagotavljajo bolnišnice in socialni domovi zaradi naslednjih razlogov:

- visoka cena na enoto storitev, ki je povezana z naravo vlaganj v infrastrukturo in zemljišča, ter dejstvo, da pomoč navsezadnje izpolnjuje cilje prerazdelitve dohodkov in solidarnosti, ne da bi se pri tem dotikali konkurenčnosti trga;
- upravna nezmožnost služb Komisije, da bi obravnavale veliko količino lokalnih prijav v primeru neobstoja mehanizma oprostitve.

2.4 vendar **meni**, da bi se morala izključitev iz področja uporabe pravil o konkurenci in potemtakem oprostitev prijave

razširiti na storitve splošnega pomena, ki izhajajo iz bistvenih nalog organov oblasti, ter poleg socialnih stanovanj in javnih bolnišnic zavzemajo **izobraževanje in storitve socialnega skrbstva splošnega pomena**, če te službe opravljajo naloge socialne varnosti in socialnega vključevanja in če naloge splošnega pomena za prebivalstvo ne more opravljati trg. Nadzor, ki ga izvaja Komisija, se mora omejiti na primere očitne zlorabe presojevalne pristojnosti pri opredeljevanju teh storitev.

2.5 **poziva** Komisijo, da poleg predlogov, ki jih je trenutno predložila v posvetovanje, in predvsem na podlagi sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti, natančno določi ne le, katere službe nimajo gospodarskega značaja in bi zato morale biti izključene iz obveznosti o prijavi, temveč tudi vzpostavi okvir dejavnosti, katerih specifičnost jih kljub njihovem delnemu gospodarskemu pomenu uvršča med storitve splošnega pomena in za katere se zato z uporabo člena 86(2) PES lahko zahteva prilagoditev pravil. Sporočilo o storitvah socialnega in zdravstvenega varstva, ki ga je Komisija napovedala za poletje 2005, bi lahko ponudilo priložnost za začetek širšega razmišljanja o specifičnosti teh dejavnosti splošnega pomena in jih uvrstilo v osrčje gospodarskih dejavnosti.

2.6 **ugotavlja**, da bi bilo treba mejne vrednosti ovrednotiti tako, da se bo Komisija v prihodnje pri preučevanju posameznega primera lahko osredotočila na netipične konstelacije neobičajnega gospodarskega pomena. Mejne vrednosti bi morale zato zajeti ustanove, ki se tradicionalno ukvarjajo s storitvami splošnega pomena v državah članicah, in stroške, ki običajno nastanejo pri izpolnjevanju njihovih nalog. Področje uporabe te odločbe bi bilo treba načeloma razširiti na podjetja, katerih letni prihodek brez davkov iz vseh dejavnosti ni dosegel 50 milijonov evrov, letni kompenzacijski znesek za storitev pa ostaja nižji od 15 milijonov evrov. To pomeni, da bi bilo treba temu primerno prilagoditi direktivo preglednosti.

2.7 **se sprašuje** o izvzetju, ki je v členu 1 iv) predlagano za nadomestilo za morski prevoz do otokov, na katerih velja sektorska zakonodaja, če letni promet ne presega 100.000 potnikov:

- ali ne bi bilo glede na specifičnost morskega prevoza znotraj držav članic (kabotaža) primerneje sprejeti ločen akt na podlagi 73. člena PES?

- tudi, če bi bilo načelo izvzetja, ki je predlagano v členu 1 iv), sprejeto, ali se količina letnega prometa nanaša na pove-zavo ali na količino, ki jo izvede podjetje, katerega naloga je opravljanje javnih storitev?

⁽¹⁾ V okviru spremenjenega oštevilčenja osnutka ustavne pogodbe, ki je bilo predstavljeno na medvladni konferenci v dokumentu MK 87/1/04 dne 13. oktobra 2004, je člen III-6 postal člen III-122.

⁽²⁾ V okviru spremenjenega oštevilčenja osnutka ustavne pogodbe, ki je bilo predstavljeno na medvladni konferenci v dokumentu MK 87/1/04 dne 13. oktobra 2004, je člen III-6 postal člen III-122.

2.8 **meni**, da v primeru, ko nadomestilo izpolnjuje pogoje iz 5. člena predloga odločbe, nujnost predhodnega obvestila ni očitna.

2.9 **ugotavlja**, da lahko pojem nadomestila, kot je določen v 5. členu, privede do napačnih razlag, če se nanaša izključno na prenose med organom oblasti in podjetjem, ki je zadolženo za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ki so namenjeni pokritju strukturnih ali gospodarskih poslovnih izgub. Treba bi bilo upoštevati tudi zemljiške stroške in amortizacijo obratovalnih pristojbin.

2.10 **meni**, da lahko 6. člen, ki določa obveznost o ločenem računovodstvu, ustvari dodatne stroške za mala in srednje velika podjetja, ki spadajo v okvir izvzetja iz področja uporabe te odločbe. Odslej je treba načrtovati odpravo te obveznosti.

2.11 **ugotavlja**, da 7. člen predvideva, da se Komisiji da na voljo informacije o načinih opredeljevanja nadomestil. Takšno dajanje informacij se zdi izredno obremenjujoče glede na roke. Poleg tega se zdi dejstvo, da morajo organi oblasti imeti pravila za opredelitev nadomestil ali podatkovno banko o vseh nadomestilih, pretirano birokratičen ukrep.

3. Opažanja o osnutku direktive, ki spreminja direktivo Komisije 80/723/EGS o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji

ODBOR REGIJ

3.1 **meni**, da sodba v primeru Altmark Trans učinkuje na obveznosti o preglednosti, ki povzročajo delno neučinkovitost trenutno veljavne direktive, ker ni več mogoče preverjati, ali so nadomestila dejansko porabljena za izpolnitev obveznosti javnih služb in ne tudi za pokritje stroškov donosnih dejavnosti. Čim sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti omogoča, da se nadomestil ne razume kot državne pomoči, direktiva ne omogoča več preverjanja preglednosti za vsa podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena in so prejemniki nadomestil, ki niso označena kot pomoč. Od tod nujnost po spremembi direktive z nadomestitvijo pojma državne pomoči s pojmom nadomestila za obveznost opravljanja javne službe.

3.2 **ne odobrava** predloga Komisije o razveljavitvi člena 4, 2 c), saj bi to privedlo do razširitve področja uporabe obvez-

nosti o ločenem računovodstvu celo za podjetja, ki prejemajo nadomestila, ki ustrezajo ali merilom Altmark Trans ali izvzetjem, ki jih je predlagala Komisija.

4. Projekt za razvoj okvira Skupnosti za državne pomoči, dodeljene določenim gospodarskim subjektom, pooblaščenim za opravljanje gospodarskih storitev splošnega pomena

ODBOR REGIJ

4.1 **ugotavlja**, da točka 5 projekta za razvoj okvira Skupnosti navaja: „...“, ne glede na veljavne določbe Skupnosti o javnih naročilih.“ Razen tega podobno opozorilo navaja uvodna izjava 22 osnutka odločbe.

Kar zadeva izbiro podjetja, kateremu naj bi se dodelilo izvajanje gospodarskih storitev javnega pomena, je treba ta opozorila razumeti tako, da se v primeru izbire podjetja v okviru preglednega in nediskriminacijskega razpisnega postopka načeloma izhaja iz tega, da nadomestilo ni previsoko in da je državna pomoč zakonita.

Toda izvedba razpisnega postopka za izbiro podjetja, kateremu naj bi se dodelilo izvajanje gospodarskih storitev javnega pomena, je le fakultativna in torej ni obvezna za izpolnitev pogojev za zakonitost državne pomoči.

4.2 **se sprašuje** o naslednjem predlogu v zvezi s parametri za izračun (točka 10.4): „Pri tem bi bilo mogoče upoštevati zlasti specifične stroške, ki jih podjetja v regijah dejansko nosijo v smislu člena 87(3), črki a) in c) Pogodbe ES“.

Tak predlog bi lahko po nepotrebnem povzročil zmedo, saj mora vedno biti cilj projekta za razvoj okvira Skupnosti upoštevanje „specifičnih stroškov“, ki jih nosi podjetje, kateremu mu je bilo dodeljeno izvajanje gospodarskih storitev splošnega pomena, tj. neodvisno od njegove lokacije.

Nadalje bi lahko predlagana formulacija vzbudila vtis, da bi bilo treba nadomestilo za izvajanje gospodarskih storitev splošnega pomena izenačiti z državnimi pomočmi, namenjenimi regionalni politiki.

Bruselj, 29. oktober 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu“

(2005/C 43/06)

ODBOR REGIJ JE

NA PODLAGI „Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah v notranjem trgu“ (COM(2004) 2 final – 2004/0001 (COD));

NA PODLAGI sklepa Sveta z dne 20. februarja 2004, da se ga v skladu s členom 265 in členoma 71 ter 80 Pogodbe ES prosi za mnenje o tej temi;

NA PODLAGI sklepa njegovega predsednika z dne 5. aprila 2004, da se strokovno skupino za gospodarsko in socialno politiko zadolži za oblikovanje mnenja o tej temi;

NA PODLAGI sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Strategija notranjega trga za storitveni sektor“ (COM(2000) 888 final);

NA PODLAGI njegovega mnenja o sporočilu Komisije „Strategija notranjega trga za storitveni sektor“, CdR 134/2001 final z dne 13.6.2001 (¹);

NA PODLAGI poročila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Stanje notranjega trga storitev“ (COM(2002) 441 final);

NA PODLAGI dejstva, da imajo storitve ključno vlogo za gospodarstvo Evropske unije;

NA PODLAGI dejstva, da znaten potencial storitvenega sektorja za rast in zaposlovanje zaradi raznih ovir, ki so bile na poti razvoju storitev, doslej ni mogel biti izkoriščen;

NA PODLAGI osnutka mnenja, ki ga je sprejela strokovna skupina za gospodarsko in socialno politiko dne 6. julija 2004 (poročevalec: **g. Schröter**, predsednik Odbora za evropske in zvezne zadeve türinškega deželnega zbora (DE/ELS) (CdR 154/2004 rev 1);

na svojem 56. plenarnem zasedanju dne 29. in 30. september 2004 (seja z dne 30. septembra) sprejel naslednje mnenje:

Opombe in priporočila Odbora regij

1.3 **opozarja** na poročilo „Stanje notranjega trga storitev“, v katerem se ugotavlja, da se deset let po tem, ko bi moral biti notranji trg vzpostavljen, vizija o Evropski uniji z združenim gospodarstvom in resničnost, ki jo evropski državljani in ponudniki storitev vsak dan doživljajo, močno razhajata;

1. Mnenje Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja** predlog Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na notranjem trgu, katerega namen je odstraniti ovire, ki so trenutno še na poti resničnemu notranjemu trgu storitev v EU;

1.2 **poudarja**, da je za doseganje ciljev, ki si jih je Evropski svet zastavil na Lizbonskem vrhu, namreč do leta 2010 spremeniti EU v najbolj konkurenčno in najbolj dinamično ter na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, nujno potrebna vzpostavitev pristnega notranjega trga storitev;

1.4 **podpira** cilj ustvariti pravni okvir, s katerim bi se odstranilo trenutno še obstoječe ovire za pravico do ustanavljanja za ponudnike storitev in za prost pretok storitev med državami članicami. Ponudnikom storitev naj se tako kot prejemnikom storitev zagotovi potrebno pravno varnost, ki jo potrebujejo za učinkovito uresničevanje obeh osnovnih svoboščin, pravice do ustanavljanja ter prostega pretoka storitev;

1.5 **meni, da je pravilno**, da direktiva načelno temelji na načelu države izvora. To pomeni, da so ponudniki storitev sprva podvrženi le pravnim predpisom tiste države članice, v kateri imajo sedež. To načelo izhaja iz primerljive ravni zaščite v posameznih državah članicah, torej iz tega, da so zdravstvene in potrošniške pravne ureditve ter drugi varnostni standardi splošno primerljivi. V bistvu se s tem načelo medsebojnega priznavanja, ki je pri prostem pretoku blaga nosilni steber notranjega trga, prenese na področje storitev;

(¹) UL C 357 z dne 14.12.2000, str. 65.

1.6 **meni, da je pomembno**, da se ponudnikom storitev tako ponudi možnost, da pod pogoji, ki so jim znani, vstopijo tudi na trge drugih držav članic;

1.7 **vendarle želi opozoriti**, da osnutek direktive ne označuje jasno niti pomena načela države izvora niti njegovega področja uporabe. Izvajanje tega načela bi lahko povzročalo težave, predvsem na področju socialnih in zdravstvenih storitev. V skladu z zakonodajo zadevne države članice bo potrebno takoj začeti z izvajanjem stalnega nadzora.

1.8 **meni, da so** predlogi za poenostavitev administracije načeloma **smiselni**. Predvidena poenostavitev postopkov in elektronsko vodenje postopkov sta ukrepa, ki sta nujno potrebna za ustvaritev prostega trga storitev;

1.9 **meni, da je izjemno pomembno**, da direktiva predvidi medsebojno obveščanje in sporočanje, da bi po eni strani ponudnikom storitev dejansko odprli dostop do skupnega trga in po drugi strani prejemnikom storitev omogočili, da bi lahko brez tveganja koristili storitve v celotni Skupnosti;

1.10 **pozdravlja**, da predlog direktive gradi na medsebojnem zaupanju in podpori držav članic in v ta namen med drugim predvideva skupno preverjanje obstoječih ureditev glede združljivosti s postavljenimi cilji prostega trga na področju storitev.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **podpira** horizontalno zasnovo te okvirne direktive, kar bi omogočilo, da bi se izognili določitvi podrobnejših ureditev oz. usklajevanju vseh zadevnih predpisov v državah članicah;

2.2 **vendar poudarja**, da ta horizontalna zasnova v sebi skriva nevarnost prekrivanja z že obstoječimi ureditvami Skupnosti, ki so specifične za posamezne sektorje;

2.3 **zato pozdravlja**, da direktiva predvideva nekaj splošnih izjem od njenega področja uporabe z namenom preprečiti taka prekrivanja. Te izjeme zadevajo finančne storitve, storitve in mreže elektronske komunikacije, ki so povezane s „Telekom-paketom“, ter storitve na področju prometa. Izrecno izključeno je tudi davčno področje ter vsa področja, ki so povezana z izvajanjem javne oblasti;

2.4 **vendar opozarja**, da je po drugi strani namen direktive, da se uporablja kumulativno, skupaj z drugimi že obstoječimi pravnimi akti Skupnosti;

2.5 **se zato boji**, da bi bile s tem lahko spodkopane predvsem obstoječe ureditve, specifične za posamezne sektorje. Kajti praktično bi predlagana direktiva lahko veljala vedno takrat, ko posebni predpisi ne bi vsebovali izrecnih ureditev. V dvomu je treba izhajati iz tega, da obstoječe ureditve, specifične za posamezne sektorje, že dokončno urejajo zadevna področja oz. da za posamezne razmere zavestno niso bili ustvarjeni natančni predpisi;

2.6 **zato zahteva**, da se kumulativno uporabnost direktive izrecno izključi za področja, kjer že obstajajo dokončne ureditve s posebnimi zakoni in specifične za posamezne sektorje. Treba je izključiti možnost, da direktiva tam ustvari nove dopolnilne ureditve;

2.7 **priznava**, da naj bi se s predvidenimi splošnimi izjemami od načela države izvora zagotovila medsebojna povezanost z obstoječimi pravnimi akti. Iz uporabe načela države izvora se izključi vsa področja storitev, ki so že predmet ureditev, specifičnih za posamezne sektorje, oz. pri katerih se to načrtuje. Na primer: poštne storitve, storitve oskrbe z elektriko, plinom in vodo, napotitve delojemalcev, prevoz odpadkov, priznavanje poklicnih kvalifikacij ali ureditev dovoljenj v zvezi z odobritvijo stroškov bolnišnične oskrbe;

2.8 **opozarja**, da lahko načelo države izvora škoduje poštenim podjetjem ali potrošnikom, saj omogoča, da se zaobiidejo nacionalne norme, oblikovane na področju poklicnih kvalifikacij ali kakovosti storitev. Potrebno se je torej izogibati temu, da ne bi načela države izvora uporabljali samo za neupoštevanje nacionalnih predpisov za gospodarske dejavnosti.

2.9 Poleg tega **opozarja** na dejstvo, da se osnutek direktive niti v namanjši meri ne sklicuje na direktivo, ki je trenutno v obravnavi, o pogojih dela začasnih delavcev. (COM 2002/149).

2.10 **vendar ugotavlja**, da direktiva v tej meri sicer izključuje uporabnost, hkrati pa predvideva za ta področja delno dopolnilne ureditve, ki s tem postanejo konkurenčne. To zadeva predvsem naslednja področja: priznanje poklicnih kvalifikacij z ureditvijo obveznega poklicnega zavarovanja ter komercialno komunikacijo, napotitve delojemalcev z dodatnimi predpisi, ki presegajo ureditev golega upravnega postopka, ter odobritev stroškov zdravljenja z dodatnimi predpisi;

2.11 **se boji**, da bi to lahko vodilo do obilice konkurenčnih predpisov in pomanjkljive preglednosti;

2.12 **zato zahteva**, da se ureditve direktive, ki bi se jih lahko vključilo v že obstoječe ali predvidene predpise posebnih zakonov, v te predpise posebnih zakonov tudi vključi. S tem se bo tudi pri nadaljnjih posvetovanjih preprečilo potrebo po razpravi, ki jo je pravzaprav treba voditi specifično za posamezne sektorje, tudi v povezavi s to direktivo. Kot so dosedanje razprave o slednji pokazale, ta nevarnost pri določenih vprašanjih že obstaja;

2.13 **vidi to vprašanje** konkurence z ureditvami v posebnih zakonih predvsem v povezavi s predlaganimi določbami o napotitvi delojemalcev;

2.14 **ugotavlja**, da direktiva v zvezi s tem, poleg urejanja postopkov in pristojnosti – odstopajoče od načela države izvora se določa za pristojno država članica pošiljateljica – izvaja tudi druge vsebinske ureditve, ki se navezujejo na veljavno „Direktivo o napotitvi delojemalcev v okviru opravljanja storitev“ in jo s tem dopolnjujejo oz. ji konkurirajo. Direktiva predpisuje oz. omejuje ukrepe posameznih držav članic, ki so dovoljeni za izvedbo nadzora in preverjanje; čeprav člen 17(5) predloga direktive v prvem obdobju predvideva odstopanje od načela države izvora za direktivo o napotitvi delavcev, je Odbor kljub vsemu prepričan, da zaradi prepovedi do nalaganja kakršnihkoli obveznosti iz člena 24 predloga direktive odstopanje iz člena 17(5) izgubi svoj smisel. Tako ne reši vprašanja, kako se državo izvora, članico EU, lahko obvesti o morebitnih prekrških v državi napotitve, katera pa tudi ne more izvajati nobenega nadzora niti naložiti sankcij. Pa četudi bo bilo to mogoče, se hkrati sprašujemo, kako bi država izvora lahko posredovala na tujem ozemlju, kjer nima nobene suverenosti;

2.15 **opozarja**, da v tem delno vidi nevarnost, da bi učinkovite kontrole lahko trpela in da bi tako ureditve predlagane direktive povsem neposredno vplivale na področje ureditve „Direktive o napotitvi delojemalcev v okviru opravljanja storitev“;

2.16 **zato se mu zdi primerno**, da bi v direktivo vključili tudi ustrezne ureditve v povezavi z izvedbo preverjanja in nadzora v skladu z „Direktivo o napotitvi delojemalcev v okviru opravljanja storitev“, če so te dejansko potrebne;

2.17 **je mnenja**, da iz direktive ne izhaja dovolj jasno, v kakšni meri naj se jo uporabi na posebno občutljivem področju storitev splošnega gospodarskega interesa. Priznано je, da je v pristojnosti pristojnih nacionalnih, regionalnih oz. lokalnih organov, da opredelijo, organizirajo, financirajo in nadzirajo storitve splošnega interesa;

2.18 **opaža**, da bi razširitev uporabe direktive na storitve splošnega gospodarskega interesa in s tem doseganje cilja nadaljnjega razvoja skupnega trga, ki bi zagotavljal območje brez notranjih meja tudi za storitve splošnega gospodarskega interesa, bistveno zmanjšalo svobodo delovanja pristojnih nacionalnih, regionalnih ali lokalnih organov;

2.19 **zato izrecno pozdravlja**, da je Komisija v dosedanjih razgovorih o direktivi v zvezi s tem obrazložila, da direktiva na noben način ne meri na posebnosti splošnega interesa in da njen namen nista niti liberalizacija niti ukinitve monopolov;

2.20 **vendar ugotavlja**, da te izjave v sami direktivi doslej še niso bile izražene;

2.21 **zato zahteva**, da se le-to nadoknadi in se splošni interes načeloma izključi iz področja uporabe direktive (in ne le delno, tj. iz področja veljavnosti načela države izvora), da bi preprečili vsakršno možno razpravo pri kasnejšem prenosu in da bi se izognili prisilni kratkoročni uskladitvi tega področja z ureditvami, veljavnimi na področju cele Skupnosti. To bi potem ustrezalo tudi stališču Komisije, kot prihaja do izraza v pred nedavnim predloženi beli knjigi o storitvah splošnega interesa;

2.22 **poudarja**, da je treba v zvezi s tem posebno pozornost posvetiti tudi občutljivim področjem, kot sta zdravstvo in socialna varnost;

2.23 **predlaga**, da se tudi to področje storitev splošnega interesa izrecno izključi iz področja uporabe direktive. To bi ustrezalo tudi namenu, ki ga je Komisija izrazila v pred nedavnim predloženi beli knjigi o storitvah splošnega interesa, da bi se spričo posebnega pomena in posebnosti socialnih in zdravstvenih storitev v letu 2005 predložilo sporočilo, ki se bo ukvarjalo posebej s temi storitvami;

2.24 **ugotavlja**, da predlog direktive predvideva nove ureditve, ki so konkurenčne že obstoječim;

2.25 **zato predlaga**, da se potrebne pravne prilagoditve, če se dejansko zdijo potrebne za izvajanje sodne prakse Sodišča ES, uredi v ustreznih predpisih posebnih zakonov; iz tega razloga je treba črtati določbe člena 23 besedila direktive o storitvah;

2.26 **zato meni**, da je **zaželeno**, da se za boljše čitljivost direktive na mestih, kjer se slednja navezuje na druge predpise, vseskozi izrecno navaja tudi naslov posameznega predpisa;

2.27 **poudarja** poseben pomen, ki ga bodo imeli lokalni in regionalni organi oblasti v okviru prenosa predlagane direktive. Od njih se bo precej zahtevalo;

2.28 **je mnenja**, da učinki, ki jih bo imel prenos direktive na lokalne in regionalne skupnosti, doslej niso bili v zadostni meri upoštevani. Direktiva se sicer obrača na posamezne države članice, vendar se dotika predvsem regionalnih in lokalnih služb, ki bodo v okviru upravnih postopkov uredbo morale praktično izvajati;

2.29 **opozarja**, da bi se lahko v zvezi s tem najprej pokazale pravne težave glede pristojnosti tam, kjer prenos direktive na regionalno in lokalno raven predpostavlja nove strukture, enoten upravni postopek ali razširjeno sodelovanje; tako so predpisi, ki določajo, da „mora dovoljenje omogočati izvajalcu, da ima dostop do storitvenih dejavnosti ali do izvajanja storitev na celotnem nacionalnem ozemlju“ (člen 10(4)) ali predpisi o namestitvi „enotnih vstopnih točk“, kjer lahko izvajalec storitev izvede celotni skupek postopkov in formalnosti, ki so obvezne za dostop do storitvenih dejavnosti (člen 6), protiustavne v državah z zvezno strukturo. Odbor opozarja, da je Unija v skladu z ustavno pogodbo obvezana, da spoštuje nacionalno identiteto svojih držav članic, ki je lastna njihovi osnovni politični in ustavni strukturi;

2.30 **izraža bojazen**, da področje izvajanja direktive ne zajema celotne nacionalne procedure avtorizacije in da jih moramo za njihov obstoj ponovno preučiti, prilagoditi ali v najslabšem primeru črtati, v vsakem primeru pa poenostaviti. Tako globoki posegi v proceduralne pravice držav članic so pretirani. Takoj je treba natančno določiti, da sami postopki avtorizacije, ki zadevajo neposredno prvi stik z neko gospodarsko dejavnostjo, spadajo v področje izvajanja direktive. Vse procedure izven področja gospodarskih dejavnosti, ki so bile predvidene s pravnim redom, da bi zadovoljile neizogibne potrebe splošnega interesa, morajo biti izključene iz področja izvajanja;

2.31 **se boji**, da bo izvajanje direktive na regionalni in lokalni ravni škodovalo zasnovam deregulacije in trudu za zmanjšanje administracije;

2.32 **opozarja**, da bo izvajanje direktive na regionalni in lokalni ravni povezano tudi z nepredvidljivim številom dodatnih kadrov in nenazadnje s finančnimi izdatki. To velja predvsem za čezmejno sodelovanje, elektronsko izmenjavo informacij, določitev in koordinacijo enotnih kontaktnih oseb, preverjanje obstoječih zakonskih ureditev glede združljivosti s cilji direktive ter tudi kasnejše medsebojno ovrednotenje izvedenih ukrepov, ki zajema več držav;

2.33 **ugotavlja**, da se Komisija ni izrekla o dodatnih izdatkih, predvsem finančnih. Do sedaj so bili ocenjeni zgolj finančni učinki za Komisijo (okoli 3,4 milijone evrov);

2.34 **zahteva**, da se izvedejo ustrezni izračuni tudi v zvezi z učinki na posamezne države članice;

2.35 **meni, da je nujno potrebno**, da se za predhodno obdobje predvidi podporo oz. nadomestilo. Le s tovrstno pomočjo regionalnim in lokalnim ravnom bo možno hitro izvesti nameravane poenostavitve čeznacionalnih postopkov. Vsekakor je treba preprečiti, da bi dejansko prišlo do preobremenitve regionalnih in lokalnih služb;

2.36 **vidi tudi težave** čisto vsakdanje narave, ki bi se lahko v zvezi s tem pojavile pri regionalnih in lokalnih skupnostih in organih oblasti. Na primer jezikovne prepreke pri komunikaciji z organi oblasti oz. ponudniki storitev iz drugih držav članic ali pri priznavanju spričeval, potrdil in drugih dokumentov, ki so bili ponudnikom storitev izstavljeni v drugi državi članici, torej v tujem jeziku. To velja tudi za elektronsko vodenje postopkov;

2.37 **zato meni, da je potrebno**, da se upoštevajo tudi te vrste vprašanja praktične narave, vsaj v prehodnem obdobju. Na primer tako, da se ne zahteva overjenih prevodov;

2.38 **meni, da je možno predvideti**, da bodo nastopile tudi težave v povezavi s predvidenimi ukrepi za zagotavljanje kakovosti storitev in predvsem nadzora in preverjanja ponudnikov storitev. Zaradi načela države izvora obstaja bojazen, da bodo možnosti ukrepanja proti problematičnim ponudnikom storitev, ki so se nastanili v drugi državi članici, omejene na medsebojno čezmejno uradniško pomoč. To v sebi skriva nevarnost pretiranih upočasnitev;

2.39 **pozdravlja**, da direktiva za soočanje z opisanimi nevarnostmi odreja obsežne ureditve za medsebojno podporo;

2.40 **poziva** Komisijo, naj skupaj z odborom, ki ga bo treba ustanoviti, pri odredbi dopolnilnih ukrepov, potrebnih za nadzor, v zadostni meri upošteva tudi interese regionalnih in lokalnih skupnosti. Če bi se pri kasnejšem izvajanju direktive v povezavi z izvajanjem nadzora pojavila nova težavna področja, ki se jih v tem trenutku še ne da predvideti, je treba tudi te rešiti ustrezno in na izvedljiv način;

2.41 **opozarja**, da se bodo lahko tudi stanovske organizacije znašle pred podobnimi težavami kot državne uradne službe. To zadeva predvsem nadzor ponudnikov storitev, ki imajo sedež na njihovem območju, dejavni pa so v drugi državi članici. Če stanovske organizacije opravljajo državne naloge, se lahko možne težave, ki bi se lahko pokazale pri prenosu predlagane direktive za organe držav članic, prenesejo tudi nanje;

2.42 **poudarja** nujnost, da se pri izvajanju direktive zagotovi, da bodo stanovske organizacije lahko tudi v prihodnje neomejeno opravljale svoje naloge. Obstoječa obvezna članstva trenutno vodijo do tega, da se morajo ponudniki storitev v primeru nameravanega ustanavljanja sedeža v drugi državi članici, obrniti neposredno na tam pristojne stanovske organizacije. V povezavi z uvedbo in določanjem enotnih kontaktnih oseb je zato pomembno, da se upošteva trenutno obstoječe pristojnosti in dodelitve nalog;

2.43 **vidi** v zvezi s tem tudi nove izzive in naloge, ki čakajo stanovske organizacije, predvsem tudi kot možne enotne

kontaktno osebo ali pri izdelavi novih kodeksov vedenja na ravni Skupnosti;

2.44 **zato poziva**, da se države članice, regionalne in lokalne skupnosti ter vsi drugi prizadeti pravočasno pripravijo na izzive, ki jih bo prinesla direktiva;

2.45 **se zavzema za to**, da se ne bi pustili voditi refleksom zavračanja, temveč da bi izkoristili priložnosti, ki se ponujajo za ponudnike storitev in državljane v posameznih državah članicah ter za celoten notranji trg.

Bruselj, 30. september 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije: Spremljanje postopka posvetovanja na visoki ravni o mobilnosti pacientov in razvoju zdravstvenega varstva v Evropski uniji in o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Modernizacija socialne zaščite za razvoj dostopnega, trajnostnega in kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajnega zdravstvenega varstva: podpora nacionalnim strategijam za odprto metodo koordinacije“

(2005/C 43/07)

ODBOR REGIJ,

UPOŠTEVAJOČ sporočilo Komisije o *Spremljanju postopka posvetovanja na visoki ravni o mobilnosti pacientov in razvoju zdravstvenega varstva v Evropski uniji* in sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *Modernizaciji socialne zaščite za razvoj dostopnega, trajnostnega in kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajnega zdravstvenega varstva: podpora nacionalnim strategijam za odprto metodo koordinacije* (COM(2004) 301 final), (COM(2004) 304 final);

UPOŠTEVAJOČ sklep Komisije z dne 20. aprila 2004, da zaprosi Odbor regij za mnenje v skladu s prvim odstavkom 265. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

UPOŠTEVAJOČ sklep Predsednika z dne 5. aprila 2004, da zadolži komisijo za ekonomsko in socialno politiko za pripravo dela na tem področju;

UPOŠTEVAJOČ sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *strategiji Evropske skupnosti na področju zdravstva in o predlogu Komisije za odločbo Evropskega parlamenta in Sveta za sprejem akcijskega programa Skupnosti na področju javnega zdravstva (2001-2006)* (COM (2000) 285 final);

UPOŠTEVAJOČ sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *„Krepitvi socialne dimenzije v lizbonski strategiji: racionalizacija odprte koordinacije na področju socialne zaščite“* (COM(2003) 261 final);

UPOŠTEVAJOČ sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *prihodnost zdravstvenega varstva in skrbstva za starejše osebe: zagotavljanje dostopnosti, kvalitete in finančne sposobnosti* (COM(2001) 723 final);

UPOŠTEVAJOČ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o storitvah na enotnem trgu (COM(2004) 2 final), ki ga je predstavila Komisija;

UPOŠTEVAJOČ poročilo o Spremljanju postopka posvetovanja na visoki ravni o mobilnosti pacientov in razvoju zdravstvenega varstva v Evropski uniji, ki je bilo predstavljeno 9. decembra 2003;

UPOŠTEVAJOČ osnutek mnenja (CdR 153/2004 rev. 1), ki ga je komisija za ekonomsko in socialno politiko sprejela dne 6. julija 2004. (Poročevalka: ga. Bente NIELSEN, članica sveta upravnega okrožja Århus (Danska/SES));

je na svojem 56. plenarnem zasedanju 29. in 30. septembra 2004 (seja dne 30. septembra)

soglasno SPREJEL NASLEDNJE MNENJE

1. Opazanja in splošna priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 meni, da naslednji sporočili Komisije: Spremljanje postopka posvetovanja na visoki ravni o mobilnosti pacientov in razvoju zdravstvenega varstva v Evropski uniji in Modernizacija socialne zaščite za razvoj dostopnega, trajnostnega in kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajnega zdravstvenega varstva: podpora nacionalnim strategijam za odprto metodo koordinacije predstavljata okvir splošne strategije za oblikovanje skupne zasnove evropskih zdravstvenih sistemov in socialne zaščite. Za obe sporočili je torej potrebna skupna obravnava in Odbor regij bo zahteval koordinirano izvajanje prihodnjih pobud in postopkov, ki jih predlagata obe sporočili, in njuno vzporedno razvijanje.

1.2 **poudarja**, da evropska strategija oblikovanja skupne zasnove evropskega sistema zdravstva in socialne zaščite ne sme imeti za posledico širitve pristojnosti Evropske unije na področje zdravstva. Prav tako naj ne bi vodila do poskusov harmonizacije in do nepreglednih zakonodajnih določil. Področje zdravstva, in še zlasti njegova organizacija in financiranje so v pristojnosti držav članic. Spoštovati moramo načelo subsidiarnosti;

1.3 **opaža**, da so v številnih državah članicah teritorialne skupnosti tiste, ki so pristojne za zdravstvene storitve in zdravstveno varstvo. Odbor regij in regije s pristojnostmi na tem področju želijo torej sodelovati pri oblikovanju skupne evropske strategije na področju zdravstva in imeti možnost vplivanja na splošno strategijo Skupnosti, še zlasti v zvezi z določili in pobudami, ki se nanašajo na naloge in pristojnosti teritorialnih skupnosti na področju zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva.

1.4 **izhaja iz načela**, da naj teritorialne skupnosti sodelujejo pri oblikovanju splošne skupne evropske strategije na področju zdravstva, naprimer kar zadeva določitev kazalcev in meril primerjalnih analiz na področju zdravstva. Odbor regij torej meni, da naj predstavniki teritorialnih skupnosti sodelujejo v skupini za zdravstvene storitve in zdravstveno varstvo na visoki ravni,

ki bo zadolžena za pomoč Komisiji na nekaterih temeljnih področjih in še zlasti za določitev pravic in dolžnosti pacientov, delitev pristojnosti različnih nacionalnih sistemov zdravstva in čezmejno sodelovanje, imenovanje najboljših evropskih centrov ter za koordinacijo vrednotenja novih zdravstvenih tehnologij. Odbor regij torej zahteva od Komisije, da poskrbi za to, da bodo teritorialne skupnosti zastopane v okviru te skupine;

1.5 **ocenjuje**, da je bistvenega pomena, da poskušamo odgovoriti na skupne prihodnje izzive na področju zdravstva in posvetimo posebno pozornost novim državam članicam. Pomoč novim državam članicam pri oblikovanju ukrepov na področju zdravstva in izboljšanju ravni zdravstva mora biti naša zavestna prioriteta z namenom, da zmanjšamo razlike in izkrivljanja v EU na tem področju in tako približamo stanje v novih državah najvišji ravni zdravstva v EU.

Mobilnost pacientov in razvoj zdravstvenega varstva v Evropski uniji (COM(2004) 301 final)

2. Opazanja in splošna priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **se strinja** z ugotovitvijo Komisije, da je glede na prizadevanja za zagotovitev visoke ravni varovanja človekovega zdravja pri oblikovanju in uresničevanju vseh politik in delovanja Skupnosti (152. člen, prvi odstavek Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti) potrebno zagotoviti boljše sodelovanje političnih organov odločanja, ki imajo pristojnosti na področju zdravstva, zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva; Bistvenega pomena je, da splošna ocena učinkov novih politik zajema tudi vpliv pobud Skupnosti in analizo interakcij med različnimi določili Skupnosti in njihove posledice na zdravstvene storitve držav članic in cilje nacionalnih zdravstvenih politik. Glede na dejstvo, da so v številnih državah članicah teritorialne skupnosti pristojne za področje zdravstva, zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva, Odbor regij priporoča, da teritorialne skupnosti sodelujejo pri tej oceni;

2.2 **ocenjuje**, da je ključnega pomena, da natančno preučimo, kakšne so posledice pravic državljanov do zdravljenja v drugih državah članicah in do povračila stroškov za zdravstveno oskrbo v drugi državi članici, kot to določa zakonodaja Skupnosti v direktivi o storitvah v enotnem trgu in v uredbi 1408/71 o koordinaciji sistemov socialne zaščite;

2.3 **zahteva**, da si Komisija v zvezi z izenačitvijo položaja zdravstvenega varstva s storitvami, kot je predvideno v predlogu direktive o storitvah, prizadeva, da v primeru zdravstvenega varstva ne uporabimo logike trga in ekonomskega dobička, ampak da se opremo tudi na merila, ki temeljijo na naslednji načelih: dobro zdravje vsakega državljana, potek zdravljenja in kvaliteta življenja;

2.4 **priporoča**, da Komisija v okviru svojega delovanja za informiranje in izboljšanje obveščenosti o pravicah, ki jih državljanom zagotavlja zakonodaja Skupnosti, spoštuje pravico držav članic do oblikovanja pravnih določil na področju pravic in dolžnosti, ki se nanašajo na pokrivanje zdravstvenih storitev v sistemu socialne zaščite držav članic, in do ohranjanja razlik v izvajalnih določbah raznih storitev v sistemih zdravstvenega zavarovanja držav članic;

2.5 poleg tega **ocenjuje**, da ne gre izključno za to, da pomirimo državljanke in jih obvestimo o pravicah, ki jim jih zagotavlja zakonodaja Skupnosti. Treba je tudi bolje preučiti možnosti za zagotovitev razumljivega in dostopnega sistema, v katerem bodo vse kategorije pacientov lahko koristile obstoječe pravice in možnosti. Prizadevati si je treba za to, da bodo tudi najbolj izpostavljene kategorije pacientov, kot so naprimer ostareli zunaj družbenega tkiva ali pacienti s psihičnimi težavami, lahko uveljavili pravice, ki izhajajo iz pravnega reda Skupnosti. To pomeni, da so informacije na voljo, kadar jih državljanke želijo in da pristojne svetovalne in usmerjevalne službe v vsaki državi članici poskrbijo za redno spremljanje informacij;

2.6 **zahteva**, da si ob oblikovanju pobud za zagotavljanje čezmejne delitve pristojnosti, možnosti čezmejnega koriščenja zdravstvenih storitev, za zagotavljanje določil Skupnosti za priznavanje poklicnih kvalifikacij in poskusov poenostavitve zakonodaje na teh področjih v okviru sedanjih dejavnosti prizadevamo za to, da omenjene pobude ne privedejo do razporeditve zdravstvenega osebja in drugih zdravstvenih uslužbencev med države članice v škodo, naprimer, novih držav članic;

2.7 **podpira** dejstvo, da Komisija priznava pomen strukturirane in celostne ocene zdravstvenih tehnologij, ki zagotavlja čvrsto osnovo, na katero se bodo oprle ocenjevalne študije in dokumentacija o zdravstvenih sistemih, proizvodih in tehnikah;

2.8 v tej zvezi **meni**, da strukturirano in koordinirano sodelovanje na evropski ravni za izmenjavo izkušenj, znanja in raziskovanja na področju razvoja zdravstvenih tehnologij prinaša državam članicam znatno dodano vrednost;

2.9 **meni**, da je dostop do zanesljivih podatkov in do kakovostnih informacij ključnega pomena za sposobnost držav članic, da izberejo dobre prakse in primerjajo norme, in nujen pogoj za izvajanje številnih predlaganih pobud. Oblikovanje okvira evropskega sistema podatkov in informacij mora, kot je ugotovila Komisija, potekati v sodelovanju z drugimi dejavniki v sektorju in v koordinaciji s pobudami in tovrstnimi tekočimi dejavnostmi v okviru OECD in Svetovno zdravstveno organizacijo. Ravno države članice so tiste, ki na podlagi podatkov in tako pridobljenih primerljivih informacij oblikujejo določbe in izvajajo nove ukrepe;

2.10 **ocenjuje**, da si mora Komisija bolj prizadevati za to, da pristojne teritorialne skupnosti na področju zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva sodelujejo pri zdravstvenih storitvah, zdravljenju in delovnih skupinah, sestavljenih v ta namen.

Modernizacija socialne zaščite za razvoj dostopnega, trajnostnega in kakovostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajnega zdravstvenega varstva: podpora nacionalnim strategijam za odprto metodo koordinacije (COM(2004) 304 final)

3. Opazanja in splošna priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

3.1 **podpira** splošni cilj, objavljen v sporočilu Komisije, da z uporabo odprte metode koordinacije pospešuje oblikovanje skupnega okvira pomoči državam članicam za njihova prizadevanja pri prestrukturiranju in razvoju zdravstvenega varstva in dolgotrajnega zdravstvenega varstva v okviru socialne zaščite;

3.2 **se strinja** s tremi smernicami, torej z dostopnostjo zdravstvenega varstva, ki temelji na univerzalnosti, enakopravnosti, solidarnosti, s ponudbo kakovostnih storitev in z dolgoročno finančno sposobnostjo zdravstvenega varstva;

3.3 **ocenjuje**, da vzpostavitev skupnega splošnega okvira in spoštovanje smernic lahko prispevata k uspešnemu soočanju z izzivi v prihodnosti, kot so staranje prebivalstva in trajni problemi dostopnosti, ki se izražajo v neenakem dostopu do zdravstvenega varstva, v neravnovesju med ponudbo kakovostnega zdravstvenega varstva, povpraševanjem in potrebami prebivalstva kot tudi v finančnem nesorazmerju znotraj nekaterega sistema;

3.4 **poudarja**, da se mora postopek oblikovanja indikatorjev in kriterijev primerjalne analize odvijati v popolnem spoštovanju pristojnosti držav članic na področju organizacije ponudbe in v skladu s stanjem v državah članicah; vendarle pa je potrebno paziti na to, da se indikatorji opirajo na čim širše dostopne podatke. Preveliko število indikatorjev bi za lokalne in regionalne skupnosti pomenilo nesprejemljivo dodatno delo;

3.5 v tej zvezi **poudarja**, da v številnih državah članicah zdravstveno varstvo upravljajo teritorialne skupnosti, ki imajo poleg tega še pomembne naloge na področju zdravstvene vzgoje in preventivne zdravstvene oskrbe ter nege na domu, zaradi česar je nastanitev v negovalnih ustanovah redkeje potrebna ali pa sploh ni. Zato bi morale biti teritorialne skupnosti kot najpomembnejši akterji in v skladu z načeli odprte koordinacije vključene v izdelavo nacionalnih akcijskih načrtov in oblikovanje indikatorjev in kriterijev za primerjalne analize;

3.6 **zahteva**, da med indikatorje vključimo kvalitativne indikatorje glede na to, da strogo kvantitativni indikatorji ne omogočajo beleženja tako imenovanih „nejasnih vrednosti“, kot so na primer kvaliteta varstva za starejše osebe in izboljšanje kvalitete življenja itd. Kvalitete zdravstvenega varstva torej ne smemo analizirati samo s stališča koristi in stroškov, ampak tudi z elementi, značilnimi za izvajanje zdravstvenega varstva;

3.7 nadalje **želi** izpostaviti dejstvo, da mora oblikovanje teh indikatorjev in uporaba kriterijev primerjalne analize v skladu z metodo odprte koordinacije upoštevati razlike v izhodiščih med državami članicami;

3.8 **zahteva** od Komisije, da podpre razvoj mreže za izmenjavo izkušenj in širjenje dobrih praks, saj gre za pomemben sestavni element odprte metode koordinacije;

3.9 **podpira** dejstvo, da izpostavimo vpliv drugih politik na področje zdravstva in zdravstvenega varstva, in ocenjuje, da je boljša koordinacija s političnimi procesi na drugih področjih, in še zlasti na področju zaposlovanja, pomembna za doseganje ciljev. Odbor regij zato pozitivno ocenjuje poskus, da namenimo posebno pozornost potrebi po vlaganju v osnovno in vseživljenjsko usposabljanje zdravniškega osebja na podlagi načela učenja skozi vse življenje in v skladu s politiko zdravja in varnosti pri delu za izboljšanje ravni kvalitete zaposlitev. S tem bomo pripomogli k temu, da bomo zadržali osebje na področju zdravstvenega varstva in, kot upamo, spodbujali zaposlovanje, kar je ključnega pomena za soočanje s skupnimi izzivi, kot so staranje prebivalstva in naraščajoče pomanjkanje osebja;

3.10 **ocenjuje**, da je izrazitejšo osredotočanje na marginalne kategorije, kot so starejše osebe zunaj socialnega tkiva, etnične manjšine in kategorije oseb z nizkimi prihodki, ključnega pomena za uresničevanje smernic za enakopraven in univerzalen dostop do zdravstvenega varstva. V tem pogledu je potrebno v okviru podpore prizadevanjem držav članic na področju reform izoblikovati mehanizme pomoči marginalnim kategorijam za zmanjšanje sedanjih neenakosti v zdravstvu. Izoblikovanje teh mehanizmov pomoči temelji na sodelovanju in mobilizaciji vseh akterjev.

Bruselj, 30. September 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izboljšanju varnosti v pristaniščih“

(2005/C 43/08)

ODBOR REGIJ JE

na podlagi predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izboljšanju varnosti v pristaniščih (COM(2004) 76 final– 2004/0031 (COD));

na podlagi sklepa Sveta z dne 22. februarja 2004, da bi ga v skladu s členoma 265 in 80 Pogodbe o Evropski skupnosti zaprosili za mnenje o tej temi;

na podlagi sklepa svojega predsednika z dne 27. januarja 2004, da bo strokovno komisijo za kohezijsko politiko zadolžil za pripravo mnenja na to temo;

na podlagi osnutka stališča (OR 163/2003 rev. 1), ki ga je strokovna komisija za kohezijsko politiko sprejela dne 7. julija 2004 (poročevalec: **g. Knappe**, član občinskega mestnega sveta (SE/ELS));

in upoštevajoč:

- 1) da nezakonita dejanja in terorizem pomenijo eno največjih groženj idealom demokracije in svobode ter vrednotam miru, ki tvorijo bistvo Evropske unije.
- 2) da je tako v pristaniščih kot tudi na pomembnih bližnjih območjih treba ljudi, infrastrukturo in opremo, med drugim transportna sredstva, zaščititi pred nezakonitimi dejanji in njihovimi uničevalnimi učinki. Takšna zaščita je v prid uporabnikom prometnih površin, gospodarstvu in družbi kot celoti.
- 3) da sta dne .../.../2003 Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela Uredbo (ES) št. [725/2004] o povečanju zaščite na ladjah in v pristaniščih. Vendar pa ukrepi za izboljšanje varnosti v pomorskem prometu, predpisani s to uredbo, ne zadostujejo za zagotovitev ustrezne ravni varnosti v vseh transportnih verigah, s katerimi so povezane pomorske prometne poti. Področje uporabe te uredbe je omejeno na varnostne ukrepe na krovu ladij in na neposrednem območju stičišča ladja/pristanišče.
- 4) da bi brez poseganja v predpise držav članic na področju nacionalne varnosti in morebitne ukrepe, sprejete na podlagi Naslova IV Pogodbe o Evropski uniji, bilo treba cilj varnosti, naveden pod 2. točko uvodnega dela, doseči s primernimi ukrepi na področju pristaniške politike in sicer z določitvijo skupnih predpisov, ki bodo zagotavljali ustrezno raven varnosti v vseh pristaniščih Skupnosti.
- 5) da bi se pri določanju natančnih meja pristaniškega območja, ki je občutljivo z vidika varnosti, ter različnih ukrepov, potrebnih za zagotavljanje zadovoljive stopnje varnosti, države članice morale opreti na podrobne varnostne ocene in upoštevati stališča njihovih regionalnih in lokalnih skupnosti. Takšni ukrepi so odvisni od obstoječe stopnje varnosti in v njih se odražajo razlike v vrstah tveganja na različnih segmentih pristanišča.
- 6) da bi države članice oz. eventualno lokalne in regionalne skupnosti morale izdelati načrte za varnost v pristaniščih, po katerih bi se dosledno odzivali na izsledke varnostnih ocen za pristanišča. Predpostavka za učinkovito izvajanje zaščitnih ukrepov je tudi natančna porazdelitev nalog na vse udeležene stranke in redno izvajanje ukrepov. Dodelitev določenih nalog in določitev postopka izvedbe v okviru načrta za varnost v pristaniščih naj bi prispevala k učinkovitosti tako preprečevalnih kot tudi reševalnih varnostnih ukrepov v pristaniščih.
- 7) da naj bi države članice zagotovile, da bi začel delovati osrednji kontaktni organ kot povezava med Komisijo in državami članicami.
- 8) da so v tej direktivi so upoštevane osnovne pravice in načela, priznane zlasti z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije.

- 9) da bi bilo ukrepe, potrebne za izvedbo te direktive, treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999, ki določa postopke za izvajanje izvedbenih pristojnosti, prenesenih na Komisijo. Določiti bi bilo treba postopek prilagoditve te direktive, upoštevajoč razvoj mednarodnih instrumentov, da bi lahko na podlagi pridobljenih izkušenj prilagodili ali dopolnili posamezne določbe iz prilog k tej direktivi, ne da bi se pri tem razširilo njeno področje veljave.
- 10) da, ker ciljev obravnavanih ukrepov, namreč harmoničnega uvajanja in izvajanja smotrnih predpisov na področju pomorsko prevozne in pristaniške politike ni mogoče zadovoljivo uresničevati na ravni držav članic in jih je zaradi njene evropske razsežnosti lažje uresničevati na ravni Skupnosti, lahko Skupnost v skladu s členom 5 Pogodbe o Evropski skupnosti ukrepa v skladu z načelom subsidiarnosti. Po načelu sorazmernosti v skladu s istim členom se ta direktiva omejuje na minimalne predpise, potrebne za doseg cilja varnosti v pristaniščih in ne presega tega, kar je za to potrebno;

na svojem 56. plenarnem zasedanju z dne 29. in 30. septembra 2004 (zasedanje z dne 30. septembra) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča odbora regij

Odbor **se strinja z mnenjem**, da nezakonita dejanja in terorizem spadajo k najhujšim grožnjam idealom demokracije in svobode ter vrednotam miru, ki tvorijo bistvo Evropske unije.

Odbor **ugotavlja**, da terorizem in podobna kriminalna dejanja segajo čez državne meje in da se je proti njim treba boriti s čezmejnimi ukrepi. Ogroženosti pristanišč in drugih infrastrukturnih naprav zaradi terorizma praviloma ni mogoče kvantificirati in ovrednotiti le z lokalnega ali regionalnega vidika.

Odbor **je mnenja**, da je zaščita pred terorističnimi napadi in drugimi kaznivimi dejanji predvsem naloga države in bi morale države članice zato prevzeti tako finančno kot tudi splošno odgovornost za varnostne ukrepe, sprejete na državni ravni ali ravni Evropske unije. Ukrepe, ki naj bi jih sprejeli za izboljšanje varnosti v pristaniščih, bi morali prilagoditi ogroženosti posameznega pristanišča. V skladu z načelom subsidiarnosti pa bi morali izdelati načrte za varnost v pristaniščih na lokalni in regionalni ravni.

Odbor **opaža**, da je sporočilo Komisije o izboljšanju varnosti v pomorskem prometu [COM(2003) 22 final] obsegalo predlog za izboljšanje varnosti na ladjah in na pristaniških napravah, ki je trenutno v zakonodajnem postopku.

Odbor **je mnenja**, da se bo s spremenjeno mednarodno konvencijo o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS), z mednarodnim kodeksom o zaščiti ladij in pristanišč pred terorističnimi dejanji (ISPS Code) in Uredbo Komisije (ES) št. [725/2004] izboljšala varnost v pomorskem prometu s pripravo ukrepov za varnost na ladjah in pristaniških napravah. Vendar pa Uredba pokriva le tisti del pristanišča, ki predstavlja stičišče med ladjo/pristaniščem, to je terminal.

Odbor **priznava**, da mora biti izboljšanje varnosti v pristanišču pri uresničevanju in ocenjevanju Uredbe (ES) št. [725/2004] pri določenih pristaniščih nujen drugi korak, s katerim naj bi zaščitili tako pristanišče samo kot tudi stičišče med pristaniščem in zaledjem. Zaščititi je treba ljudi, ki delajo v pristanišču, ali se tam zadržujejo le kratkoročno, infrastrukturo in opremo, vključno s transportnimi sredstvi. Odbor **opaža**, da Mednarodna pomorska organizacija (IMO) in Mednarodna organizacija dela (ILO) trenutno oblikujeta kodeks vedenja za varnost v pristaniščih.

Odbor **je mnenja**, da morajo biti ukrepi za boljše izboljšanje pomorske varnosti in varnosti v pristaniščih, obravnavani v Uredbi in Direktivi, učinkoviti, ne da bi se zaradi tega povečali stroški ali število osebja, ki je potrebno z vidika zaščite in varnosti in še zlasti upoštevaje velikost, geografsko lego in dejavnost pristanišča.

Odbor **zastopa stališče**, da morajo biti zahteve po urejanju dejavnosti, ukrepov in nadzora v sorazmerju z ogroženostjo in s potrebami učinkovitega in konkurenčnega prometa, zato da bi močnejše koristili pomorski promet in razbremenili druge nosilce javnega prometa.

Odbor **je mnenja**, da bi bilo treba zagotoviti odobritev varnostnih ocen in načrtov za izboljšanje varnosti v smislu te direktive in njihovo izvajanje s strani inšpekcij, ki jih nadzoruje posamezna država članica.

Po mnenju Odbora bi bilo treba pojem pristanišča kot kraja, ki predstavlja stičišče ladja/pristanišče, razširiti, tako da bi poleg terminala obsegal tudi dodatna območja, kot npr. priveze, sidrišča in dostope do pristanišč na morski strani in bi določili, katera območja, kjer se skladišči blago, štejejo k pristaniškemu območju.

Odbor **je mnenja**, da je treba notranja pristanišča obravnavati kot izjemo;

Odbor **zagovarja** načelo, da je direktiva glede na raznolikost pristanišč v Skupnosti in njihove različne dejavnosti najbolj primeren pravni instrument, ki lahko zagotavlja potrebno fleksibilnost in hkrati predpiše potrebno enotno raven varnosti v pristaniščih.

Odbor **se zaveda**, da v državah članicah že uporabljajo vrsto predpisov za varnost v pristaniščih in bodo lahko obstoječe varnostne ukrepe in strukture ohranili, če bodo ustrezali predpisom direktive.

1.1 Vsebina direktive o okrepitvi varnosti v pristaniščih

1.1.1 Odbor **zastopa mnenje**, da bi bilo treba izboljšanje varnosti na ladjah in na stičišču ladja/pristanišče v določenih pristaniščih po potrebi dopolniti s izboljšanjem varnosti v pristanišču, s čimer bo zagotovljeno, da bodo obstoječi varnostni ukrepi izboljšani z varnostnimi ukrepi na celotnem območju pristanišča. V določenih pristaniščih bo protiteroristične ukrepe morda potrebno dopolniti z varnostnimi ukrepi za zaščito bližnjih podjetij, ki bi lahko predstavljala cilje terorističnih napadov; mednje sodijo skladišča goriv ter obrati za kemične snovi in gnojila.

1.1.2 Odbor **je mnenja**, da bi morale posamezne države članice sporazumno z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi ter zadevnimi predstavniki pristanišč odločati o nujnosti in obsegu ukrepov.

1.1.3 Odbor **zastopa mnenje**, da določanje stopenj nevarnosti od normalne, prek povečane do akutne ogroženosti ni v pristojnosti pristojnega organa za varnost v pristanišču, temveč jih je treba določiti s splošno uredbo.

1.2 Splošna načela

1.2.1 Odbor poudarja pomembnost načela subsidiarnosti, zlasti v luči Ustavne pogodbe in njenega protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti;

1.2.2 Odboru **se zdi primerno**, da so v Predlogu predvidene enake varnostne strukture in službe kot v Uredbi (ES) št. [725/2004], s katerimi bo zagotovljen obsežen varnostni sistem za celotno pomorsko logistično verigo, od ladje prek stičišča ladja/pristanišče in celotnega pristanišča do stičišča pristanišče/zaledje.

1.2.3 Odbor **pozdravlja dejstvo**, da lahko države članice same določijo meje, v okviru katerih se bo direktiva uporabljala v njihovih pristaniščih. To naj bi bilo določeno v posvetovanju

z lokalnimi in regionalnimi telesi. Da bi lahko odločale o tem, v katerih pristaniščih so potrebni okrepljeni varnostni ukrepi, je treba izvesti obsežno analizo tveganj in nujnosti.

1.2.4 Odbor **tudi odobrava**, da morajo države članice same poskrbeti za pravilno izdelavo varnostnih ocen in načrtov za varnost v pristaniščih, pri tem določiti in sporočiti veljavne stopnje varnosti in spremembe ter imenovati pristojni organ za preprečevanje nevarnosti. V skladu z načelom subsidiarnosti mora vsaka posamezna država članica sporazumno s pristojnimi državnimi organi kot tudi lokalnimi in regionalnimi področnimi organizacijami odločati o potrebah po izvedenskih mnenjih, načrtih in pristojnih organih za ocenitev tveganja s strani posamezne države članice z ozirom na lokalne in regionalne danosti.

1.2.5 Odbor **odobrava**, da se za vsako posamezno pristanišče imenuje pristojna oseba za varnost, zato da izdelava, aktualizacija in nadzor varnostnih ocen ter načrtov za varnost v pristaniščih – vključno z varnostnimi načrti za podjetja, ki nanje mejijo –, ki se zdijo posamezni državi članici v dogovoru s pristojno osebo nujna, potekajo usklajeno; prav tako odobrava določitev osrednjih kontaktnih organov v državah članicah, pristojnih za vso potrebno komunikacijo tako z drugimi državami članicami kot tudi s Komisijo.

1.2.6 Odboru **se ne zdi potrebno**, da bi ustanovili odbor za varnost v pristaniščih za vsako pristanišče; odbore naj bi ustanavljali po potrebi.

1.2.7 Odbor **je mnenja**, da bi morale predlagane minimalne zahteve za varnostne ocene in načrte za varnost v pristaniščih oz. inšpekcijske postopke za nadzor nad izvajanjem ukrepov za varnost v pristaniščih služiti kot splošne smernice, priporočila pa naj bi imela prednost pred predpisi.

1.3 Pravni premisleki

1.3.1 Odbor **zastopa mnenje**, da bi morale posamezne države članice določiti sankcije za kršitve pravnih predpisov o izvajanju te direktive v posameznih državah. Večina držav članic že ima primerne pravne predpise, zato se zdijo dodatni predpisi o sankcijah praviloma nepotrebni.

1.4 Ocena posledic

1.4.1 Pretežen del dodatnih stroškov, ki po predlogu nastajajo s pripravo načrtov, z različnimi ukrepi, z nadzorom in s kontrolo kot posledico te direktive, morajo nositi države članice, da bi tako preprečili takšno povišanje stroškov za prevoz oseb in blaga po morju, da bi ta prevoz nadomestila manj ekološka in manj varna prevozna sredstva.

2. Priporočila Odbora regij

Predlogi amandmajev

1. priporočilo

točka 1a uvodnega dela (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
	(1a) Terorizem in podobna kriminalna dejanja segajo čez državne meje, zato se je treba proti njim boriti predvsem s čezmejnimi ukrepi. Ogroženosti pristanišč in drugih infrastrukturnih naprav zaradi terorizma praviloma ni mogoče kvantificirati in ovrednotiti z lokalnega ali regionalnega vidika. Zaščita pred terorističnimi napadi in drugimi kaznivimi dejanji je predvsem naloga države, zaradi česar bi morale države članice prevzeti tako finančno kot tudi splošno odgovornost za varnostne ukrepe, sprejete na državni ravni ali ravni EU. Zaščita pred terorističnimi napadi in drugimi kaznivimi dejanji je predvsem naloga države, zaradi česar bi morale države članice prevzeti tako finančno kot tudi splošno odgovornost za varnostne ukrepe, sprejete na državni ravni ali ravni EU.

Obrazložitev

V uvodnem delu bi bilo treba izrecno poudariti, da terorizem in podobna kriminalna dejanja segajo čez državne meje in se je treba zato proti njim boriti predvsem s čezmejnimi ukrepi, odgovornost zanje pa naj bi prevzele države članice. Načelo, da upravni organi sami financirajo sklepe, ki jih sprejemajo v okviru določene uredbe, je pomembno, zato da se izognemo nevarnosti pretiranega uvajanja novih predpisov in iz tega izhajajočim negativnim posledicam za skupno gospodarstvo. Iz teh razlogov izhaja naravna posledica, da je državna raven tudi finančno odgovorna za preventivne ukrepe in preprečevanje takih dejanj.

2. priporočilo

točka 4 uvodnega dela

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Za čim boljšo zaščito pomorskega prometa in pristaniških dejavnosti bi bilo treba uvesti varnostne ukrepe v pristaniščih. Poleg stičišča ladja/pristanišče naj bi obsegali celotno pristanišče, tako da bi ščitili samo območje pristanišča, hkrati pa podpirali zaščitne ukrepe na bližnjih območjih, sprejetih na podlagi Uredbe (ES) št. [725/2004]. Ti ukrepi naj bi veljali za vsa pristanišča, ki obsegajo eno ali več pristaniških naprav, zaobseženih v Uredbi (ES) št. [725/2004].	Za čim boljšo zaščito pomorskega prometa in pristaniških dejavnosti <u>bo morda potrebno</u> uvesti varnostne ukrepe v pristaniščih. Takšni ukrepi bi se naj nanašali na stičišče ladja/pristanišče <u>in dele pristanišča, ki jih je treba vključiti iz varnostnih razlogov</u>. Države članice bi naj določile, za katere pristaniške naprave, zaobsežene v Uredbi (ES) št. [725/2004], so potrebni dodatni ukrepi.

Obrazložitev

Kadar bo mogoče predvideti učinke Uredbe, bo morda treba uvesti dodatne ukrepe, ki bodo presegali Uredbo (ES) [725/2004]. Po načelu subsidiarnosti naj bi posamezna država članica odločala o zadevnih pristaniščih. Ni potrebe, da bi potreba po dodatnih varnostnih ukrepih veljala za vsa pristanišča, za katera velja Uredba.

3. priporočilo

točka 5a uvodnega dela (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
	<u>Odbor regij meni, da</u> <u>Ukrepi za izboljšanje pomorske varnosti in varnosti v pristaniščih, ki se obravnavajo v uredbi in direktivi, morajo biti učinkoviti, ne da bi bili zaradi tega stroški ali število osebja večji, kot je to potrebno z vidika varnosti in zaščite ter še posebej upoštevaje velikost, geografsko lego in dejavnost pristanišča.</u>

Obrazložitev

Da ne bi ovirali prevoza tovora in potnikov po morju morajo biti sprejeti varnostni ukrepi smotni in stroškovno učinkoviti. V nasprotnem primeru obstaja nevarnost negativnih posledic za skupno gospodarstvo. V direktivi je treba poudariti, da morajo biti varnostni ukrepi z vidika skupnega gospodarstva stroškovno učinkoviti.

4. priporočilo

točka 8 uvodnega dela

Osnutek mnenja	Sprememba
(8) Države članice bi morale zagotoviti, da bodo vse udeležene stranke jasno priznavale odgovornost za varnost v pristaniščih. Države članice morajo nadzorovati upoštevanje varnostnih predpisov in ustanoviti enoznačno pristojen organ za vsa svoja pristanišča, odobriti vse varnostne ocene in načrte za varnost v svojih pristaniščih, določiti in sporočiti varnostne stopnje, zagotoviti učinkovito posredovanje, izvajanje in usklajevanje ukrepov ter skrbeti za to, da se bosta učinkovitost varnostnih ukrepov in budnost izboljševali s pomočjo posvetovalnice znotraj pristanišča.	(8) Države članice bi morale zagotoviti, da bodo vse udeležene stranke, <u>tudi pristojne lokalne in regionalne skupnosti</u> , jasno priznavale odgovornost za varnost v pristaniščih. Države članice morajo nadzorovati upoštevanje varnostnih predpisov in ustanoviti enoznačno pristojen organ za vsa svoja pristanišča, odobriti vse varnostne ocene in načrte za preprečevanje nevarnosti v svojih pristaniščih, določiti in sporočiti varnostne stopnje, zagotoviti učinkovito posredovanje, izvajanje in usklajevanje ukrepov ter skrbeti za to, da se bosta učinkovitost varnostnih ukrepov in budnost izboljševali s pomočjo posvetovalnice znotraj pristanišča.

Obrazložitev

Tudi lokalne in regionalne skupnosti so lahko pristojne za nekatere vidike varnosti v pristanišču, kot na primer za zdravniške storitve v pristanišču, pregled ladijskega tovora inšpektorja za okolje ter za druge možne ukrepe.

5. priporočilo

točka 9 uvodnega dela

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
Države članice morajo odobriti varnostne ocene in načrte ter nadzorovati izvajanje le-teh v svojih pristaniščih. Učinkovitost nadzora nad izvajanjem bi preverjali z inšpekcijami pod nadzorom Komisije.	Države članice morajo odobriti varnostne ocene in načrte ter nadzorovati izvajanje le-teh v svojih pristaniščih. Učinkovitost nadzora nad izvajanjem bi preverjali z inšpekcijami pod nadzorom <u>Komisije posamezne države članice. Komisiji se izda poročilo.</u>

Obrazložitev

Predlog komisije za nadzor z inšpekcijami je bolj obsežen in urejen, kot to zahteva trenutno stanje. Tako ukrepi kot pregledi in nadzor bi morali biti sorazmerni s stanjem varnosti in zaščite ter še posebej upoštevati velikost, geografski položaj in aktivnosti pristanišč. Preglede in inšpekcije bi bilo treba izvajati na ravni držav članic.

6. priporočilo

člen 2(2)

Predlog komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Ukrepe, določene s to direktivo, naj bi izvajali v vseh pristaniščih na območju države članice z eno ali več pristaniških naprav, ki so zaobsežene v Uredbi (ES) št. [725/2004].	Ukrepe, določene s to direktivo, naj bi izvajali v <u>vseh</u> tistih pristaniščih na območju države članice z eno ali več pristaniških naprav, ki so zaobsežene v Uredbi (ES) št. [725/2004] in, za katera država članica ugotovi, da je v njih <u>treba povečati varnost.</u>

Obrazložitev

Sprememba izhaja iz spremembe točke 4 uvodnega dela. Predlog Komisije obsega vsa pristanišča na področju države članice, ki obsegajo eno ali več pristaniških naprav, zaobseženih v Uredbi (ES) št. [725/2004]. Odbor regij ni prepričan, da je potrebno sprejemati dodatne ukrepe za vsa pristanišča.

7. priporočilo

člen 3(1)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
„Pristanišče“ ali „obmorsko pristanišče“ je območje z deleži kopnega in vode, katerega privezi in naprave v prvi vrsti omogočajo sprejem ladij ter njihovo natovarjanje in raztovarjanje, skladiščenje blaga, sprejem in dostavo tega blaga s sredstvi za kopenski promet ter vkrcavanje in izkrcavanje potnikov.	„Pristanišče“ ali „obmorsko pristanišče“ je območje z deleži kopnega in vode, <u>ki ga določijo in razmejijo države članice, katerega privezi in naprave v prvi vrsti omogočajo prevoz po morju v gospodarske namene in je neposredno povezano s pristaniško napravo. sprejem ladij ter natovarjanje in raztovarjanje le-teh, skladiščenje blaga, sprejem in dostavo tega blaga s sredstvi za kopenski promet ter vkrcavanje in izkrcavanje potnikov.</u>

Obrazložitev

Katero območje imamo za pristanišče, je treba določiti za vsak primer posebej in opis le-tega ne sme privedi do obširne razlage pojma „pristanišče“. Tukaj predlagana sprememba daje državam članicam dovolj svobode, da same določijo in razmejijo ta območja, hkrati pa ne dovoljuje, da bi dobilo pristaniško območje nesorazmerno velike razsežnosti.

8. priporočilo

člen 5(1)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Države članice imenujejo za vsako pristanišče, zaobseženo v tej direktivi, pristojni organ za varnost. Pristojni organ za varnost v pristanišču se lahko imenuje za več kot eno samo pristanišče.	Države članice imenujejo skrbijo za to, da bo za vsako pristanišče, zaobseženo v tej direktivi, <u>imenovan</u> pristojni organ za varnost na osnovi enotnih meril. Pristojni organ za varnost v pristanišču se lahko imenuje za več kot eno samo pristanišče.

Obrazložitev

Po načelu subsidiarnosti naj bi pristojni organ za varnost v pristaniščih imenovali na regionalni ali lokalni ravni. Države članice pa naj bi v smislu utemeljitve 1. priporočila še naprej nosile splošno in finančno odgovornost za varnost v pristaniščih.

9. priporočilo

člen 5(3)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Države članice lahko službo, ki je bila po Uredbi (ES) št. [725/2004] imenovana za „pristojni organ za varnost v pomorskem prometu“ imenujejo za pristojni organ za varnost v pristanišču.	Države članice lahko službo Službo, ki je po Uredbi (ES) št. [725/2004] bila imenovana za „pristojni organ za varnost v pomorskem prometu“ <u>se lahko imenuje</u> za pristojni organ za varnost v pristanišču. imenujejo

Obrazložitev

Po načelu subsidiarnosti naj bi pristojni organ za varnost v pristanišču imenovali na regionalni ali lokalni ravni. Sprememba izhaja iz spremembe člena 5(1).

10. priporočilo

člen 9(1)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Za vsako pristanišče je treba imenovati pristojno osebo za varnost v pristanišču, pristojno izključno za to pristanišče. Za manjša, bližnja pristanišča je lahko za varnost pristojna ista oseba.	Za vsako pristanišče je treba imenovati pristojno osebo za varnost v pristanišču, pristojno izključno za to pristanišče. Za manjša , sosednja pristanišča je lahko za varnost pristojna ista oseba. <u>Izjemoma je lahko ena in ista oseba imenovana za varnost v več kot enem pristanišču, tudi če ne gre za sosednja pristanišča, ampak zaradi manjšega prometa pristanišče ne bi bilo upravičeno do lastne pristojne osebe, pri čemer mora biti zagotovljena ustrezna stopnja varnosti.</u>

Obrazložitev

Sosednja pristanišča naj bi si ne glede na svojo velikost načeloma delila eno pristojno osebo za varnost.

11. priporočilo

člen 10(1)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Države članice skrbijo za to, da bodo v pristanišču ustanovljeni odbori za varnost, ki bodo dajali pristaniščem, zaobseženim v tej direktivi, praktične nasvete, če to zaradi posebnih danosti v kakšnem pristanišču ni potrebno.	Države članice skrbijo za to, da <u>bodo lahko po potrebi v pristanišču ustanovljeni</u> ustanovijo odbore za varnost, ki bodo dajali pristaniščem, zaobseženim v tej direktivi, praktične nasvete, <u>kolikor to zaradi posebnih danosti v kakšnem pristanišču ni potrebno.</u>

Obrazložitev

Ni verjetno, da bodo vsa pristanišča, zaobsežena v tej direktivi, potrebovala odbor za varnost. To potrebo bodo imela domnevno le večja pristanišča, zato naj bi veljalo načelo, da je treba le po potrebi ustanoviti odbor za varnost v pristanišču.

12. priporočilo

člena 14(2)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Šest mesecev po datumu, navedenem v 19. členu, začne Komisija v sodelovanju z osrednjimi kontaktnimi organi, navedenimi v členu 13, z vrsto inšpekcij, med drugim z inšpekcijo primernih vzorčnih pristanišč, da bi preverila, kako države članice izvršujejo to direktivo. Pri teh inšpekcijah bodo upoštevali podatke, prejete od osrednjih kontaktnih organov, še zlasti certifikate. Način izvedbe teh inšpekcij bo določen po postopku iz člena 16(2).	Šest mesecev po datumu, navedenem v 19. členu, začne <u>Komisija</u> država članica v sodelovanju z osrednjimi kontaktnimi organi, navedenimi v členu 13, z vrsto inšpekcij, med drugim z inšpekcijo primernih vzorčnih pristanišč, da bi preverila, kako države članice izvršujejo to direktivo. Pri teh inšpekcijah bodo upoštevali podatke, prejete od osrednjih kontaktnih organov, še zlasti certifikate. Način izvedbe teh inšpekcij bo določen po postopku iz člena 16(2).

Obrazložitev

Sprememba izhaja iz spremembe točke 9 uvodnega dela.

13. priporočilo

člen 14(3)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Osebe, ki jim Komisija po 2. odstavku poveri izvedbo inšpekcij, predložijo uradu Komisije pred začetkom inšpekcije pisno potrdilo, v katerem so navedeni vrsta in smoter inšpekcije ter predvideni datum začetka inšpekcije. Komisija o inšpekciji pravočasno obvesti države članice, ki jih inšpekcija zadeva.	Osebe, ki jim je Komisija po 2. odstavku poverila izvedbo inšpekcij predložijo uradu Komisije pred začetkom inšpekcije pisno potrdilo, v katerem so navedeni vrsta in smoter inšpekcije ter predvideni datum začetka inšpekcije. <u>Komisija pravočasno obvesti države članice, ki jih inšpekcija zadeva, o inšpekciji.</u>
Zadevna država članica pristane na inšpekcijo in poskrbi, da nanjo pristanejo tudi zadevne organizacije ali osebe.	<u>Zadevna država članica</u> Zadevni pristojni organ za varnost v pristanišču pristane na inšpekcijo in poskrbi, da nanjo pristanejo tudi zadevne organizacije ali osebe.

Obrazložitev

Sprememba izhaja iz sprememb člena 14(2) kot tudi točke 9 uvodnega dela.

14. priporočilo

člen 14(4)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Poročilo o inšpekciji pošlje Komisija zadevni državi članici, ki v roku treh mesecev po njegovem prejemu sporoči dovolj izčrpne podatke o ukrepih, sprejetih za odpravo morebitnih napak. Poročilo in odgovori se po členu 16 pošljejo Odboru.	Poročilo o inšpekciji pošlje Komisija država članica zadevni državi članici Komisiji, ki lahko zahteva, da država članica ki v roku treh mesecev po njihovem prejemu njihovi predaji sporoči dovolj obsežne podatke o ukrepih, sprejetih za odpravo morebitnih napak. Poročilo in odgovori se po členu 16 pošljejo Odboru. Die Kommission.

Obrazložitev

Sprememba izhaja iz sprememb členov 14(2), 14(3) in točke 9 uvodnega dela.

15. priporočilo

člen 17(2)

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
Vsi člani osebja, ki izvajajo varnostne inšpekcije, ali imajo opravka z zaupnimi podatki v zvezi s to direktivo, morajo predhodno opraviti ustrezne varnostne preizkuse v državi članici, katere državljanstvo imajo.	Vsi člani osebja, ki izvajajo varnostne inšpekcije, ali imajo opravka z zaupnimi podatki v zvezi s to direktivo, morajo predhodno opraviti ustrezne varnostne preizkuse v državi članici. katere državljanstvo imajo.

Obrazložitev

Sprememba izhaja iz sprememb členov 14(2), 14(3), 14(4) in točke 9 uvodnega dela.

16. priporočilo

Predlog Komisije	Predlog za spremembo Odbora regij
	Odbor predlaga , da se predstavnike za varnost, ki so jih za posamezna pristanišča določile države članice, vsa enkrat leto povabi na izmenjavo izkušenj.

Obrazložitev

OR v zahtevah in argumentih, ki jih podaja v obrazložitvah predlaganih sprememb k direktivi poudarja, da bi za usklajevanje varnostnih ukrepov, ki zadevajo več kot le stičišče med ladjo in pristaniščem, v največji možni meri morale biti pristojne posamezne države članice.

Bruselj, 30. september 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko socialnemu odboru in Odboru regij – Razvoj tematske strategije za mestno okolje“

(2005/C 43/09)

ODBOR REGIJ

ob upoštevanju sporočila Evropske komisije „Razvoj tematske strategije za mestno okolje“ (COM(2004) 60 final);

ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 11. februarja 2004, da ga v skladu s prvim odstavkom 265. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zaprosi za mnenje;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 10. februarja 2004, da strokovno komisijo za trajnostni razvoj zadolži za oblikovanje mnenja na to temo;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske Komisije „Trajnostni razvoj mest v Evropski Uniji: Okvir za delovanje“ (COM(1998) 605 final – CdR 115/99fin ⁽¹⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske Komisije „Načini razvoja mest v Evropski Uniji“ (COM(1997) 197 final - CdR 316/97fin ⁽²⁾);

ob upoštevanju Bele knjige Evropske Komisije „Evropsko upravljanje“ (COM(2001) 428 final);

ob upoštevanju Protokola k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti;

ob upoštevanju definicije pojma „trajnostni razvoj“ v Amsterdamski pogodbi;

ob upoštevanju sporočila Komisije „Trajnostni razvoj v Evropi za lepši svet: Strategija Evropske Unije za trajnostni razvoj“ (predlog Komisije za Evropski svet v Göteborgu) (COM(2001) 264 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko socialnemu odboru in Odboru regij: „Na poti h globalnemu partnerstvu za trajnostni razvoj“ (COM(2002) 82 final);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o šestem akcijskem programu Evropske skupnosti za okolje, „Okolje 2010: Naša prihodnost je v naših rokah“, šesti okoljski akcijski program in o predlogu za sklep Evropskega parlamenta in Sveta o akcijskem programu za okolje 2001-2010 Evropske skupnosti (COM(2001) 31 final – CdR 36/2001 fin ⁽³⁾);

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru „Evropska strategija za okolje in zdravje“ (COM(2003) 338 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o strategiji Skupnosti za ohranitev raznolikosti vrst (COM(1998) 42 final) in sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Akcijski načrti za ohranitev biološke raznolikosti“ (COM(2001) 162 final);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 93/2004 rev.1), ki ga je sprejela komisija za trajnostni razvoj dne 8. julija 2004 (poročevalka: gospa Tarras-Wahlberg, članica mestnega sveta Stockholma (SE/SES));

⁽¹⁾ UL C 293 z dne 13. 10. 1999, str. 58.

⁽²⁾ UL C 251 z dne 10. 08. 1998, str. 11.

⁽³⁾ UL C 357 z dne 14.12.2001, str. 44.

ob upoštevanju naslednjih razlogov:

- 1) približno: 80 % državljanov Skupnosti živi v mestih, mnoga od teh mest pa imajo nedvomno resne ekološke probleme. Ekološki problemi mest vplivajo predvsem na prebivalce mest, poleg tega pa tudi regionalno negativno vplivajo na okolje in na življenjske razmere ljudi.
- 2) Za izboljšanje okolja v mestih Evropske unije je potrebno več sredstev in prilagodljiva strategija, ki bi upoštevala različne danosti, značilne za evropska mesta. Ta strategija mora biti dolgoročno usmerjena in združljiva s politiko trajnostnega razvoja Unije.
- 3) Predpogoj za učinkovitost strategije je, da povezuje boljše mestno okolje z možnostjo uporabe subvencij Skupnosti za različna področja politike.
- 4) Strategija pa bi morala imeti za posledico tudi socialno vključitev in okoljsko pravičnost ter se lotiti problematike potreb po sredstvih revnejših dežel in medgeneracijske pravičnosti.
- 5) Na podlagi različnih predpogojev mest in v skladu z načelom subsidiarnosti morajo imeti lokalne skupnosti glavno odgovornost za oblikovanje ukrepov, ki naj bi jih izvajali v določenem delu mesta;

je na svojem 56. plenarnem zasedanju dne 29. in 30. septembra (seja z dne 30. septembra) soglasno sprejel naslednje mnenje:

1. Ugotovitve Odbora regij

odvisnosti, t.j. v smislu Evropske perspektive prostorskega razvoja (ESDP).

Splošne ugotovitve

1.6 Odbor **pozdravlja** dejstvo, da želi Komisija na področju mestnega okolja pospeševati ekološko izobraževanje, izmenjavo izkušenj in nadaljnja raziskovalna dela.

1.1 Odbor regij **pozdravlja** sporočilo Komisije kot prvi korak za oblikovanje tematske strategije za mestno okolje, ki je bila zahtevana v šestem akcijskem programu za okolje EU. Bodoče tematske strategije bodo igrale pomembno vlogo pri izboljšanju kakovosti mestnega okolja. Zato je osrednjega pomena, da se prizna vloga lokalnih in regionalnih skupnosti ter njihova odgovornost za doseganje ciljev strategije Skupnosti za trajnostni razvoj.

1.7 Odbor **opozarja** na evropsko mestno listino kongresa občin in regij v Evropi, posvetovalnega organa Evropskega sveta. V tej listini je opisana kompleksnost mest.

1.2 Odbor **poudarja**, da gre pri mestnem okolju za kompleksno območje delovanja. Okoljski vidiki morajo biti povezani z gospodarskimi vidiki, kot so konkurenčnost in regije trga dela, ter s socialnimi vidiki, npr. segregacija ali integracija, da bi tako dosegli trajnosti mestni razvoj. Poleg tega je treba upoštevati tudi kulturne vidike.

Trajnostna politika mest

1.8 Odbor **pozdravlja** dejstvo, da Komisija posebej poudarja potrebo po organiziranem ravnanju v okviru mestne politike s ciljem pospeševati čezsektorsko delo, olajšati nadaljnje delo in izpeljati primerljive raziskave za izboljšanje okolja v mestih.

1.3 Odbor **pozdravlja** dejstvo, da Komisija obravnava razvoj bolj integrirane zasnove. Da bi oblikovali celostno zasnovo razvoja mest, je pomembna tako horizontalna/čezsektorska zasnova (med političnimi področji in med različnimi akterji) kot tudi vertikalna (med različnimi upravnimi ravni).

1.9 Odbor bi nadalje želel **poudariti**, da so nove zamisli v mestni politiki strateško naravnane in bi jih moralo biti mogoče uporabljati prek administrativnih meja znotraj mestnega območja in v sosednjih območjih.

1.4 Odbor z veseljem **ugotavlja**, da Komisija sodeluje pri določanju skupnih ciljev in pokazateljev za preverjanje stanja okolja v mestih. Ti pa bi morali služiti le kot pomoč pri usmerjanju in ne bi smeli biti obvezujoči.

Trajnostni primestni promet

1.5 Odboru **se zdi pomembno**, da se mesta in njihova bližnja in daljna okolica obravnavajo z vidika medsebojne

1.10 Odbor **dvomi** v predlog Evropske komisije, da se oblikuje ločen načrt za primestni promet. Eden od najpomembnejših vidikov trajnostnega mestnega okolja je ravno povezava sistema primestnega prometa z načrti gradnje mest, kar najbolj poteka na regionalni in lokalni ravni.

1.11 Odbor **poziva** Komisijo, naj razširi zanesljive postopke na področju primestnega prometa, ki so povezani s sodelovanjem in koordinacijo različnih nosilcev in različnih ustanov javnega prevoza, da bi primestni promet oblikovali učinkoviteje in zmanjšali obremenitev okolja.

Trajnostna gradnja

1.12 Odbor **pozdravlja** dejstvo, da želi Komisija razviti metodiko za ocenjevanje skupne trajnosti stavb, ki bo uporabna pri načrtovanju novogradenj in obsežnih obnovitvenih del.

1.13 Odbor **je mnenja**, da Komisiji ni treba predlagati nadaljnjih zahtev v zvezi z energijsko učinkovitostjo, ki niso omejene na energijski sektor, da bi dopolnila Direktivo 2002/91/ES. Direktivo je treba v celoti vključiti v pravni red posamezne države in jo oceniti, preden se pripravijo nadaljnji predlogi.

1.14 Odbor **pozdravlja** predlog Komisije, naj se razvijajo državni programi za trajnostno gradnjo, in se nadalje **strinja** s predlogom, naj se pri razpisih za gradbena dela in pri uporabi javnih sredstev za zgradbe in gradbena dela postavljajo zahteve po trajnosti.

Trajnostna zasnova mesta

1.15 Odbor **pozdravlja** dejstvo, da se Komisija drži trajnostnih vzorcev poselitve ter tega, da ustvarja spodbude, da se da prednost ponovni uporabi neizkoriščenih površin pred novim urejanjem „zunaj naselja“, da bi tako dosegli trajnostni razvoj mest, ki temelji na večji zazidalni gostoti.

1.16 Odbor **ne zagovarja niti** tega, da želi Komisija predložiti smernice za načrtovanje namembnosti zemljišč, usmerjeno v večjo zazidalno gostoto in raznovrstno uporabo, **niti ne podpira** predloga, da bi Komisija predlagala definiciji „industrijsko zemljišče“ in „neizkoriščeno zemljišče“ ter razvila nadaljnje smernice za specifična vprašanja oblikovanja mest. Po mnenju Odbora spada prostorsko načrtovanje v državno, regionalno ali lokalno področje pristojnosti, saj vsaka dežela razpolaga z lastnimi kulturnimi in pokrajinskimi predpostavkami, gradbeno tradicijo itd.

2. Priporočila Odbora regij

2.1 Odbor **sprejema**, da Komisija upravičeno predlaga zahtevne cilje za trajnostno mestno okolje. Komisija naj bi vendarle zastavila le cilje in predlagala politične okvirne pogoje, ne pa pravnih okvirnih pogojev za izvajanje.

2.2 Odboru **se zdi** pomembno, da so v skladu z načelom subsidiarnosti in sorazmernosti vsi ukrepi Evropske unije, ki zadevajo mestno okolje, vključeni v obstoječe načrte in sisteme za upravljanje mestnega okolja in da na njih temeljijo ter da podpirajo regionalne in lokalne skupnosti pri njihovih trajnostnih prizadevanjih.

2.3 Odbor **je menja**, da je treba načrte in sisteme za upravljanje okolja podrobno ovrednotiti glede na rabo okolja in jih nato nadalje razvijati po eni strani za javni sektor in po drugi strani glede na trajnostno oblikovanje mest.

2.4 Odboru **se zdi** pomembno, da so v skladu z načelom subsidiarnosti in sorazmernosti vsi ukrepi Evropske unije, ki zadevajo trajnostni promet, vključeni v obstoječe prometne koncepte in koncepte mobilnosti in da na njih temeljijo ter da podpirajo regionalne in lokalne skupnosti pri njihovih trajnostnih prizadevanjih.

2.5 Odbor **zastopa stališče**, da mora načrt za trajnostni primestni promet temeljiti na integrativnem pristopu, ki dosledno sledi socialnim, okoljskim in gospodarskim politikam na lokalni in regionalni ravni. Regionalna in lokalna raven razpolagata z najboljšimi predpogoji za razvoj trajnostnega mesta in mestnih območij ter kjer se strokovna vprašanja in akterji združijo v „celoto“.

2.6 Odbor **zato poziva**, naj se razvije postopek za trajnostni promet; primeri za nerazvita področja so gospodarski instrumenti vodenja, upravljanje mobilnosti in inteligentni prometni sistemi.

2.7 Odbor **priporoča**, naj se na podlagi dogovorov kot alternativa pravnim predpisom razvijajo instrumenti in postopki, ki dajejo državam članicam spodbudo za trajnostno oblikovanje mest. Odbor **poziva** Komisijo, naj sestavi dogovore za oblikovanje mest, na primer na podlagi metode odprte koordinacije, Alborške listine ali tristranskih ciljnih sporazumov. Najpomembnejše v tem smislu je, da sta lokalna in regionalna raven opremljeni s pravico do soodločanja in z ustreznimi sredstvi.

2.8 Odbor **poziva** Komisijo, naj ustvari možnosti za izmenjavo izkušenj in širjenje znanja prek omrežij. Sodelovanje v okviru INTERREG IIIC lahko služi kot vzorec za nadaljnji razvoj v okviru npr. sistemov LIFE in URBAN.

2.9 Odbor **pozdravlja** predlog Komisije, naj se države članice vzpodbudi k oblikovanju državnih ali regionalnih strategij za trajnostno mestno okolje. Te bi bilo treba dodelati v strategije za trajnostni razvoj mest.

2.10 Odbor **pozdravlja** predlog Komisije, da se države članice spodbudi k ustanovitvi državnih in/ali regionalnih centrov za mestno okolje, da bi mestom in občinam lahko ponudili informacije, strokovno znanje in svetovanje. Ti centri bi morali podpirati trajnostni razvoj mest.

2.11 Odboru **se zdi smiselno**, da v oblikovanje novih sistemov vključi obsežna prizadevanja mnogih držav članic za spodbujanje trajnostnega razvoja mest, npr. v zvezi z ekološkim označevanjem gradbenih materialov ali prenovi starejših stavb, ki niso zgrajene iz okolju prijaznih materialov. Harmonizacijski ukrepi za prilagoditev možnih novih sistemov ne bi smeli povzročiti dvojnega dela, več birokracije ali višjih stroškov.

2.12 Odbor **opozarja**, da mnogi predlogi Komisije vključujejo oblikovanje norm, sistemov, pokazateljev in postopkov za čezdržavno primerjavo. **Po mnenju Odbora** je bistvenega pomena razvijati sisteme, ki od lokalnih in regionalnih javno-pravnih teritorialnih skupnosti ne zahtevajo visokih stroškov osebja, finančnih in birokratskih stroškov.

2.13 Glede na različne izhodiščne položaje in različne potrebe držav **se zdi** Odboru **zelo pomembno**, da se vsi predlogi oblikujejo fleksibilno in enostavno.

2.14 Odboru **se zdi pomembno**, da se pri predlogih Komisije ravna postopoma in da med mesti ne pride do razslojenosti

v dva razreda, v tistega, ki mu izvajanje predlogov uspe takoj, in tistega, ki jih ne more neposredno izvajati.

2.15 **Po mnenju Odbora** bi morala Komisija pojasniti, kaj pomenita pojma mesto in mestno ozemlje. Definicije bi lahko po potrebi dodelali v vsaki posamezni državi članici.

2.16 Odbor **poudarja**, da je potrebno v okviru tematske strategije stalno upoštevati povezave med mestnim okoljem in njegovo okolico in po potrebi s pristojnimi organi zadevnih izven mestnih območij predvideti medsebojne sporazume in ukrepe.

Bruselj, 30. September 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Sporočilu Komisije Evropskemu Parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o razvoju zmogljivosti civilne zaščite v Evropski uniji“

(2005/C 43/10)

ODBOR REGIJ

ob upoštevanju sporočila Evropske komisije Evropskemu Parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o „Razvoju zmogljivosti civilne zaščite v Evropski uniji“ (*Reinforcing the civil protection capacity of the European Union*) (COM(2004) 200 final),

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 25. marca, da se v skladu s prvim odstavkom 265. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti posvetuje z Odborom regij,

ob upoštevanju sklepa Predsedstva z dne 19. marca 2003, da zadolži komisijo za trajnostni razvoj za izdelavo mnenja na to temo,

ob upoštevanju njegovega mnenja z dne 3. julija 2003 na temo „Reševanje in posledice naravnih nesreč: naloge za evropsko strukturno politiko“ (*the Management and consequences of natural disasters: the role of European structural policy*) (CdR 104/2003 fin) ⁽¹⁾,

ob upoštevanju Sklepa Sveta 1999/847/ES z dne 9. decembra 1999 „o akcijskem programu Skupnosti na področju civilne zaščite“ (*establishing an action programme in the field of civil protection (2000-2004)*) ⁽²⁾,

ob upoštevanju Sklepa Sveta 2001/792/ES, Euratom z dne 23. oktobra 2001 „o postopkih Skupnosti za podporo okrepljenega sodelovanja pri posredovanju civilne zaščite“ (*establishing a community mechanism to facilitate reinforced cooperation in civil protection assistance*) ⁽³⁾,

ob upoštevanju pobud, za katere se je zavzemala Komisija konec leta 2003, za izvajanje operativnih instrumentov v skladu s Sklepom Sveta 2001/792/ES,

⁽¹⁾ UL C 256 z dne 24.10.2003, str. 74.

⁽²⁾ UL L 327 z dne 21.12.1999, str. 53.

⁽³⁾ UL L 297 z dne 15.11.2001, str. 7.

ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 4. septembra 2003 (PE T5-0373/2003) o izrednih vročinskih valovih (2003) in poročila Evropskega parlamenta (PE A5-0278/2003) o izboljšanju varnosti v pomorskem prometu kot odziv na nesrečo naftnega tankerja Prestige,

ob upoštevanju člena III-184 in I-42 „Osnutka Pogodbe o Ustavi za Evropo“, ki podpira osnovna načela sodelovanja in solidarnosti med državami članicami na področju civilne zaščite,

ob upoštevanju mnenja (241/2003 rev.1), sprejetega 8. julija 2004 s strani komisije za trajnostni razvoj (poročevalec: g. Isidoro Gottardo, član regionalne skupnosti Furlanije-Juljske krajine (IT/ELS);

ob upoštevanju naslednjih razlogov:

- 1) Osnovno načelo solidarnosti in medsebojne pomoči pri naravnih nesrečah in nesrečah, ki jih je povzročil človek na ozemlju Evropske unije, je elementarna moralna obveznost skupnosti držav, ki so njena osnova in značilnost;
- 2) v okviru mednarodnega sodelovanja mora EU razviti najvišjo možno raven solidarnosti tudi do tretjih držav, ki jih prizadene ena od omenjenih nesreč;
- 3) v zadnjem času je bil zabeležen občuten porast nevarnosti nesreč znotraj in zunaj EU, zato je potrebno razviti zmogljivosti usklajevanja in takojšnje pomoči služb Komisije;
- 4) moderen sistem civilne zaščite z visoko storilnostjo temelji na dveh osnovnih stebrih: na visoki stopnji usklajevanja in na razvejani, po celotnem ozemlju EU razširjeni mreži operativnih instrumentov in visoko specializiranih intervencijskih skupin;
- 5) geografsko močno razširjena struktura intervencijskih skupin in sredstev držav članic ter regij predstavlja pomembno in temeljno garancijo za takojšnjo pomoč prebivalstvu, ki ga je prizadela nesreča ter lahko vodi in usklajuje operativne instrumente in intervencijske skupine;
- 6) po okrepitvi organizacije civilne zaščite v EU se je potrebno zavzeto in odločno lotiti problema preventivnih ukrepov, da bi se čim bolj zmanjšalo število nesreč in njihove negativne posledice, če preventivni ukrepi ne bodo zadostovali;

je na svojem 56. plenarnem zasedanju dne 29. in 30. septembra v Bruslju (seja z dne 30. septembra) soglasno sprejel naslednje mnenje:

1. Ugotovitve Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 pozdravlja sporočilo in akcijske smernice iz sporočila Komisije za krepitev operativnih zmogljivosti civilne zaščite v EU v duhu solidarnosti in sodelovanja, ki ga Evropski parlament označuje kot ustanovni element skupnosti držav;

1.2 je mnenja, da je treba izhajati iz celotne perspektive, ki zajema vse vidike varovanja družbe pred nesrečami, pri tem gre za preventivne ukrepe, varstvo pred nesrečami in posledične ukrepe;

1.3 je mnenja, da lokalne in regionalne skupnosti predstavljajo pomemben strukturni in organizacijski referenčni model za vzpostavitev moderne in učinkovite evropske civilne zaščite zaradi posredovanja kot institucionalni subjekti z zakonodajnimi in organizacijskimi pristojnostmi, ki imajo neposreden stik z varnostnimi problemi državljanov in dediščino na njihovem regionalnem območju;

1.4 je mnenja, da organizacijske in praktične zmogljivosti, ki so jih v zadnjih letih predstavile regije za varstvo pred naravnimi nesrečami, gozdnimi požari, delovnimi in prometnimi nesrečami lahko tvorijo pomemben okvirni model za vzpostavitev modernega in učinkovitega evropskega sistema civilne zaščite, ki je primeren za uporabo tako znotraj kot tudi izven EU.

1.5 je prepričan, da se je medtem v državah članicah, regijah in občinah uveljavila aktivna kultura in politika civilne zaščite, ki temelji na razvejani, po celotnem ozemlju EU razširjeni mreži, ki izhaja iz občin in je vključena v nadrejeno upravno raven. Te skupnosti, v prvi vrsti regije, morajo biti v stalni pripravljenosti in razpolagati z visokimi zmogljivostmi usklajevanja v izrednih razmerah, po širšem območju morajo imeti porazdeljene specialna sredstva, ki so primerne za takojšnjo uporabo, biti morajo zmožne takojšnje dostave intervencijskih skupin in operativnih instrumentov iz svojega regionalnega območja na mesto nesreče ter jih usklajevati z drugimi intervencijskimi skupinami in operativnimi instrumenti;

1.6 je mnenja, da je temeljni vidik za preoblikovanje evropskega sistema civilne zaščite *hitrost in kakovost informacij ter komunikacije* za nadziranje in obvladovanje izrednih razmer, kar je temeljni pogoj za vsakršen učinkovit ukrep usklajevanja in pomoči prebivalstvu, ki ga je prizadela nesreča;

1.7 meni, da je nujno potrebno, da se evropski opazovalni center in državni ter regionalni operativni centri civilne zaščite združijo v trdno, enotno komunikacijsko mrežo za izredne razmere;

1.8 upa, da bo pri konkretnem izvajanju smernic, ki jih obsega sporočilo, lahko dosežena evropska certifikacija zahtev in kapacitet komunikacije, intervencijskih ukazov in nadzora državnih in regionalnih operativnih centrov civilne zaščite za zagotovitev učinkovitosti in zanesljivosti teh pomembnih in temeljnih mest za izredne razmere;

1.9 je mnenja, da morajo državni in regionalni operativni centri civilne zaščite predstavljati glavne subjekte, ki posredujejo informacije o intervencijskih skupinah, uporabljenih sredstvih in informacijah, pridobljenih v izrednih razmerah, z namenom, da ima evropska podatkovna banka za civilno zaščito najnovejše podatke in da zagotovi posredovanje intervencijskega osebja. Že obstoječe banke podatkov nacionalnih skupnosti bi morale biti usklajene z evropskimi bankami podatkov;

1.10 je mnenja, da mora biti strateški cilj, glede na izkušnje, ki so jih države članice in regije pridobile z reševanjem najpogostejših izrednih razmer na evropski ravni, medsebojno usklajevanje in koordiniranje obstoječih intervencijskih skupin in sredstev na območju Skupnosti;

1.11 je mnenja, da je za redke ali manj poznane izredne razmere potrebno sestaviti skupine strokovnjakov na ravni Skupnosti za realistično ocenjevanje stanja izrednih razmer in določanje intervencijskih skupin in sredstev, ki zagotavljajo pomoč;

1.12 je mnenja, da so skupne vaje civilne zaščite pomemben instrument za praktično preizkušanje operativnih zmogljivosti intervencijskih skupin in sredstev iz različnih držav članic, ki morajo biti zmožne vzajemno usklajeno delovati in se pri tem tesno povezovati s krajevnimi civilnimi skupnostmi, ki pri obvladovanju izrednih razmer nosijo največjo odgovornost v verigi komunikacije, poveljevanja in nadzora;

1.13 zastopa stališče, da bi morale biti pri sestavi in oblikovanju evropske enote za takojšnjo pomoč namenjenega največ prostora čezmejnemu sodelovanju, v prvi vrsti pa skupnim vjam civilne zaščite sosednih regij;

2. Priporočila Odbora regij

Oblikovanje banke podatkov

ODBOR REGIJ

2.1 priporoča glede na različne scenarije v izrednih razmerah, da se banka podatkov preko intervencijskih skupin in sredstev za takojšnjo pomoč organizira – usklajeno s cilji, upoštevanimi v podatkovnih bankah nacionalnih uprav – tako, da se osnovne informacije in njihovo posodabljanje priskrbijo na mestih, ki imajo te informacije na voljo na podlagi ciljev njihove ustanove in na njihovem območju pristojnosti vodijo centre za pomoč v nesrečah, ki delujejo dan in noč;

2.2 predlaga, da informacijski viri banke podatkov zajemajo tako nacionalne kot tudi regionalne centre za civilno zaščito; pri prvih naj bi bile zbrane informacije o intervencijskih skupinah in sredstvih ter visoko kvalificiranih strokovnjakih, drugi pa naj bi imeli informacije o vseh specializiranih intervencijskih skupinah in sredstvih, ki so nameščeni v občinah;

2.3 je mnenja, da bi morala vsaka ustanova obeh omenjenih informacijskih virov poleg intervencijskih skupin in sredstev za reševanje različnih izrednih razmer v banko podatkov vnašati tudi poseben seznam, iz katerega bi bilo razvidno, katere izredne razmere je posamezen center civilne zaščite že reševal znotraj in zunaj njegovega območja pristojnosti;

2.4 priporoča, da se v banko podatkov vključi vaje civilne zaščite mednarodnih razsežnosti, ki jih je na svojem območju pristojnosti usklajeval posamezen center civilne zaščite;

2.5 predlaga, da se informacijsko banko podatkov posodobi vsakih šest mesecev na določen datum;

Skupne vaje

ODBOR REGIJ

2.6 **priporoča**, da skupne vaje civilne zaščite poiščejo pravo ravnotežje med človeškimi in materialnimi viri nacionalnih specializiranih enot in regionalnih enot za nujno posredovanje, ki so posebno usposobljene za takojšnjo pomoč prebivalstvu v tesnem sodelovanju z občinami in drugimi regionalnimi in nacionalnimi enotami;

2.7 **vabi** Komisijo, da se odločno pridruži načrtovanju in razvoju čezmejnih vaj, ki vključujejo aktivno sodelovanje sosednjih ali mejnih regij, da bi tako združili pozitivne izkušnje regij na področju civilne zaščite in oblikovali solidno operativno podporo, na osnovi katere bi vzpostavili evropske sile za hitro posredovanje v izrednih razmerah;

2.8 **priporoč**a definiranje najboljših praks za ukrepanje v nesrečah, ki se ponavljajo, in še zlasti tistih s hitrim širjenjem, kot so gozdni požari. To bi lahko dosegli s primerjavo tehnik spremljanja in nadzora v zgodnjem stadiju in hitrega posredovanja v različnih regijah;

2.9 **priporoč**a izvajanje vaj, osredotočenih na medsebojno povezovanje med civilnimi in vojaškimi enotami, ki omogoča hitro uporabo specializiranih sredstev, s katerimi razpolagajo samo oborožene sile, in še zlasti helikopterjev, ki lahko dopolnjujejo sredstva, ki so na voljo civilnim silam v številnih izrednih razmerah ali izrednih razmerah velikega obsega.

Sporočila in izboljšave pri usklajevanju dela

ODBOR REGIJ

2.10 **priporoč**a, da so regionalni operativni centri za izredne razmere, ki so odprti 24 ur na dan, sposobni neposredno v realnem času obveščati nacionalne centre za izredne razmere ali centre EU zato, da se reši težave v zvezi s pravočasnim prenosom informacij, ki omogočajo takojšnjo oceno nujnosti situacije in zagotavljajo hitro in kakovostno prvo pomoč. S tem se izognemo ovinkarjenju, ki lahko upočasni ali izkrivi informacije.

Bruselj, 30. september 2004.

2.11 **priporoč**a oblikovanje evropske namenske mreže za komuniciranje na področju civilne zaščite, ki bi povezovala operativne centre držav članic in regij z evropskim centrom za spremljanje;

2.12 **predlaga**, da postane obveščanje evropskega centra za spremljanje izrednih razmer obvezno v primerih, ko regionalni center civilne zaščite na kraj nesreče pošlje zunanje enote in materialna sredstva. Ko je krizni stadij zaključen, regionalni center objavi konec izrednih razmer.

Finančne pomoči

ODBOR REGIJ

2.13 **priporoč**a povečanje finančne pomoči za nujne posege in za oblikovanje evropskega sistema civilne zaščite. Finančna pomoč ni samo bistvenega pomena za solidarnost med državami članicami mednarodne skupnosti, kot je Evropska unija, ampak tudi za sodelovanje in koordiniranje specializiranih operativnih sil in enot različnih držav članic in regij Evropske unije, ki so pozvane k usklajeni koordinaciji svojih operacij.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Sporočilu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi ‚Nova spodbuda za evropsko mladino‘ – predlog za skupne cilje na področju prostovoljnih dejavnosti mladih v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine in Sporočilu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi ‚Nova spodbuda za evropsko mladino‘ – predlog za skupne cilje za boljše razumevanje in poznavanje mladine v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine“

(2005/C 43/11)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi „Nova spodbuda za evropsko mladino“ – predlog za skupne cilje za boljše razumevanje in poznavanje mladine v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (COM (2004) 336 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi „Nova spodbuda za evropsko mladino“ – predlog za skupne cilje na področju prostovoljnih dejavnosti mladih v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za sodelovanje na področju mladine Evrope (COM (2004) 337 final);

ob upoštevanju odločbe Evropske Komisije z dne 30. aprila 2004, da se je potrebno posvetovati z Odborom regij v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 5. aprila 2004, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za oblikovanje mnenja o tej temi;

ob upoštevanju svojega mnenja o delovnem dokumentu Komisije o smernicah za evropsko prostovoljno službo za mlade (CdR 191/96 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o Akcijskem načrtu evropska prostovoljna služba za mlade (CdR 86/97 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, zbranih na zasedanju Sveta z dne 27. junija 2002, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine ⁽³⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja na temo Bele knjige Komisije „Nova spodbuda za evropsko mladino“ (CdR 389 / 2001 fin) ⁽⁴⁾;

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu Posledični ukrepi k Beli knjigi „Nova spodbuda za evropsko mladino“ – predlog za skupne cilje na področju participacije in informiranja mladih v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (COM (2003) 184 fin.);

ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 25. novembra 2003 o skupnih ciljih na področju participacije in informiranja mladih ⁽⁵⁾;

ob upoštevanju poročila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko – socialnemu odboru in Odboru regij o izvajanju priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti študentov, oseb, ki se izobražujejo, prostovoljcev, učiteljev in pedagogov v Skupnosti COM (2004) 21 final);

⁽¹⁾ UL C 42 z dne 10. 2. 1997, str. 1

⁽²⁾ UL C 244 z dne 11. 8. 1997, str. 47

⁽³⁾ UL C 168 z dne 13.7. 2002

⁽⁴⁾ UL C 287 z dne 22. 11. 2002, str. 6

⁽⁵⁾ UL C 295 z dne 5.12.2003

ob upoštevanju svojega mnenja v zvezi s sporočilom Komisije Svetu o posledičnih ukrepih k Beli knjigi „Nova spodbuda za evropsko mladino“ - predlog za skupne cilje na področju participacije in informiranja mladih v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (CdR 309 / 2003 final);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 192/2004 rev. 1, sprejetega 9. julija 2004, komisije za kulturo in izobraževanje, poročevalec **g. Roberto Pella**, predsednik sveta province Biella (IT/ELS);

upoštevajoč

- 1) dejstvo, da so lokalne in regionalne skupnosti ves čas kazale naklonjenost do ukrepov na področju mladine, saj so prepričane, da naj EU, države članice in teritorialne skupnosti predajo mladim državljanom sporočilo o pomenu aktivnega državljanstva na nacionalni ravni. Posebej pomembno je, da se mladim omogoči dejavno sodelovanje pri vzpostavljanju demokratične in solidarne Evrope, ampak tudi trdne in konkurenčne Evrope z gospodarskega in kulturnega vidika;
- 2) temeljni pomen, ki ga ima Laekenska izjava, ki je kot dodatek priložena sklepu Evropskega sveta z dne 14. in 15. decembra 2001, ravno sedaj tudi glede na najmlajšo širitev Evropske unije in pri kateri se pojavlja eno izmed temeljnih izzivov Evropske unije, „kako evropski projekt in evropske institucije približati državljanom in zlasti mladini“. Vendar bi morali izziv predstaviti v takšni obliki, ki bi, nasprotno, približevala evropske programe in evropske ustanove državljanom in še zlasti mladim, da bi tako krepili odnose med mlado generacijo in obstoječimi političnimi strukturami;
- 3) dejstvo, da je Odbor mnenja, da je potrebno uspešno izvesti strateške cilje, ki jih je zastavil Evropski svet v Lizboni in Barceloni, s katerimi naj bi Evropa postala „najkonkurenčnejši in najbolj dinamičen gospodarski prostor, ki temelji na znanju“, pri čemer je mobilnost mladine bistven in nujno potreben pogoj za uresničitev tega cilja. Evropska politika naj se izogne preveč „instrumentalnemu“ pogledu na mlado generacijo. Politiko mladih je treba zasnovati na načelu, po katerem so mladi enakopravni evropski državljani, ki imajo možnost in moč odločanja o svoji prihodnosti in o prihodnosti Evrope, kar v širšem smislu vpliva na konkurenčnost in na gospodarski razvoj Evrope;

na 56. plenarnem zasedanju 29. in 30. septembra 2004 (seja z dne 30. septembra) sprejel naslednje mnenje.

1. Ugotovitve Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **se strinja** s Komisijo, da bi bilo zaradi hitrega razvoja položaja mladih ljudi v Evropi, glede na vprašanja in ukrepe na področju mladih, potrebno uporabljati odprto metodo usklajevanja in poziva Svet, naj se tudi on priključi temu stališču;

1.2 **podpira** in pozdravlja postopek, ki ga uporablja Komisija in ki se odlikuje po obširnem posvetovanju vseh udeležencev;

1.3 **meni**, da je primerno, da se Odbor stalno posvetuje in je na tekočem glede teme o štirih prednostih Bele knjige Evropske komisije „Nova spodbuda za evropsko mladino“, zlasti zaradi dejstva, da se lokalne in regionalne skupnosti na podlagi njihovih institucionalnih pristojnosti od nekdaj zavzemajo za izvajanje ustreznih ukrepov, s katerimi naj bi podpirali dejavno udeležbo mladih ljudi v skupnosti, kjer živijo;

1.4 **se strinja** z ugotovitvami Komisije, da se mladina zaskrbljujoče malo zanima za politično življenje, in hkrati opaža, da so mladi pogostokrat prisotni na drugih področjih družbenega življenja, kot je na primer prostovoljno delo, kar pa predstavlja obliko dejavnega državljanstva; zato **je** Odbor **mnenja**, da morajo najprej politiki preveriti svoj odnos do mladih, in določiti metode dela, ki bi jim omogočale krepitev njihove demokratične legitimnosti v očeh mladih. To še zlasti zadeva Odbor regij, ki bi lahko bolj dejavno spodbujal zaposlovanje mladih članov, tako žensk kot moških, ki bi zaradi svoje mladosti in svojih političnih dejavnosti na lokalnem in regionalnem nivoju prispevali k izboljšanju dela Odbora;

1.5 na podlagi obstoječega dokumenta in prepričanj, ponovno izraženih v predhodnih mnenjih Odbora regij o vprašanjih na področju mladine, bi morala biti „mladinska politika vidna na vseh administrativnih in političnih ravneh in v vseh državah ter posredovana preko komunikacijskih medijev ter v jeziku, ki je dobro poznan mladini v Evropi“ (CdR 309/2003 fin.). V tem kontekstu Odbor regij pozdravlja nastanek spletnega evropskega portala za mlade z naslovom: http://www.europa.eu.int/youth/index_sl.html.

2. Posebna priporočila Odbora regij glede boljšega razumevanja in poznavanja mladine

ODBOR REGIJ

2.1 Da bi mladim ljudem približali politiko, je najprej potrebno razmisliti, kakšen način bi bil najbolj primeren. Evropska komisija v svojem sporočilu Svetu pri določanju globalnega cilja ugotavlja, da je zato potrebno v evropski mladinski politiki ustvariti koherenten, relevanten in kakovosten prostor, ki temelji na znanju in z izmenjavo, dialogom in mrežo prepoznati bodoče potrebe za vzpostavitev daljnovidne, učinkovite in trajnostne politične strategije.

2.2 V okviru omenjenega globalnega cilja Komisija opredeljuje vrsto podciljev, pri čemer Odbor regij pozdravlja stalno odprtost, ne le za prednostna področja, ki so jih imenovala države članice pri odgovarjanju na predložene vprašalnike, ampak tudi za vsa druga prednostna področja, ki so pomembna za delo z mladimi. Ta odprtost je bistvena značilnost postopka, ki je pomemben za raziskovanje tako hitro spreminjajočega področja kot je mladinska politika.

ODBOR REGIJ

2.3 **poudarja**, da lokalne in regionalne skupnosti lahko igrajo pomembno vlogo pri pridobivanju znanja na področju mladinske politike in poziva Svet, da to upošteva v zvezi s predlaganimi akcijskimi smernicami na nacionalni ravni. Sicer je navedeno „izvajanje nadaljnjih študij, zbiranje statističnih podatkov in praktičnega znanja o nevladnih in mladinskih organizacijah ter sami mladini, z namenom zapolniti luknje in stalno posodabljanje znanje določenih tem“, pri tem pa vseeno ne upoštevati lokalnih in regionalnih skupnosti. Omenjena znanja je glede na popolnost in aktualnost potrebno posredovati na lokalni ravni, medtem ko je globalni cilj koherentnega prostora, ki temelji na znanju, možno doseči le z nacionalnim usklajevanjem;

2.4 **ob upoštevanju** nujnosti takšnega usklajevanja na nacionalni ravni so na voljo predvsem projekti za učinkovito pridobivanje potrebnih podatkov z neposredno udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti, kajti le te lahko na kraju samem pridejo v stik z življenjsko resničnostjo mladih; v ta namen vsekakor potrebujejo ustrezno podporo iz sredstev EU;

2.5 **prosi** Komisijo, naj pri sestavljanju dokumentov o štirih prednostnih področjih Bele knjige o mladih upošteva, da šoli, kot zelo ustreznemu posredniku za zbiranje podatkov med mladimi, pripada ključna vloga, zlasti s pomočjo razdeljevanja ustreznih vprašalnikov o posameznih raziskovalnih področjih; socialne službe lokalnih in regionalnih skupnosti bi lahko dosegle mlade, ki so zastavljeni in šole ne obiskujejo več;

2.6 **zastopa stališče**, da bi morale lokalne in regionalne skupnosti posegati po dejavni pomoči mladinskih centrov, ki so na voljo v kraju samem; v mnogih lokalnih in regionalnih skupnostih so bile ustanovljene svetovalne službe za mlade, kot na primer v Italiji svetovalni centri na različnih ravneh („Consulte dei Giovani“ ali „Consigli comunali dei ragazzi“); ti centri so se izkazali za odlične instrumente na lokalni ravni, ki na učinkovit način nudijo aktualno znanje o mladih in so hkrati spodbuda za dejavno uresničevanje njihovega državljanstva;

2.7 dejavne skupine na lokalni ravni in vplivne skupine, v katerih so mladi zastopani, kot so na primer mladinski sveti, bi morali na določenih področjih razpolagati z močjo odločanja in z zadostnimi sredstvi, da bi lahko sami sprejemali odločitve o projektih, ki jih zanimajo, in jih sami izvajali. Če bi imeli mladinski sveti resnično moč, bi s tem okrepili pozitivno podobo demokracijo in spodbudili njihovo sodelovanje.

2.8 **poziva** Komisijo, naj neposredno vključi lokalne in regionalne skupnosti novih držav članic in v njih podpira širitev dobre prakse, na primer v obliki partnerstev ali kulturne izmenjave med posameznimi mladinskimi centri po vsej Evropi;

2.9 **poudarja** pomen razvoja koherentnega, relevantnega in kakovostnega prostora znanja v mladinski politiki v Evropi in sicer z vključevanjem etničnih in jezikovnih manjšin;

2.10 **pozdravlja** in podpira stališče Komisije, o vzpostavitvi „mreže mladinskega znanja Evropske unije“ (European Union Network of Youth Knowledge), ki združuje predstavnike in predstavnice vseh akterjev iz tega področja, z namenom da razpravljajo o metodah in bodočih temah ter si izmenjajo izkušnje dobre prakse;

2.11 **zahteva**, da se čimprej uresničijo praktične priprave za ustanovitev mreže mladinskega znanja Evropske unije, ki jih predlaga Komisija v svojem sporočilu „Boljše razumevanje in poznavanje mladine“ pri obravnavi cilja 4. Hkrati zahteva, da se predvidi izključno udeležba predstavnikov Odbora regij;

2.12 **opaža** dejstvo, da države članice pri odgovarjanju vprašalnikov, ki jih je predložila Komisija, ne zahtevajo ravno novih struktur, ki naj bi omogočale in podpirale izmenjavo, dialog in mreže za splošno seznanjenost z znanjem na tem področju in čimprejšnje spoznanje bodočih potreb, ampak želijo graditi na obstoječih mrežah in stikih ter jih učinkoviteje uporabljati in urejati; zato je potrebno na lokalni ravni krepiti obstoječe posvetovalnice za mlade, kot so na primer mladinski info centri, ki predstavljajo izjemno primerne posrednike za neposredno pridobivanje informacij od mladih;

2.13 **se strinja** s Komisijo glede pomena mobilnosti, da je potrebno spodbujati izobraževanje predvsem mladih znanstvenikov ter strokovnjakov, ki delajo v mladinski politiki, pa tudi vseh drugih akterjev, ki na tem področju osvajajo znanje; poziva Komisijo, naj na evropski ravni razvije ustrezne strategije za oblikovanje zavesti v organih in institucijah, na katere se obračajo znanstveniki in strokovnjaki, zlasti v šolah in univerzah; Komisija sama v svojem poročilu o izvajanju priporočil Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti študentov, oseb, ki se izobražujejo, prostovoljcev, učiteljev in pedagogov v Skupnosti (COM(2004) 21 final) poudarja, da je ne glede na že izvedene strateške cilje „število tistih, ki se v okviru izobraževalnih sistemov in sistemov poklicnega usposabljanja udeležujejo ukrepov mobilnosti, še vedno zelo majhno“.

2.14 Učitelji v izobraževalnih ustanovah naj bodo usposobljeni za to, da med učnimi urami in ob srečanjih s predstavniki učencev posvetijo potrebno pozornost vprašanjem o udeleževanju in vključevanju v Skupnost. Skupine, v katerih sodelujejo učenci, denimo sveti učencev s sedežem v izobraževalnih ustanovah, morajo imeti besedo pri načrtovanju in urejanju šolskih zgradb, še zlasti prostorov za prostoročne dejavnosti.

3. Posebna priporočila Odbora regij glede prostovoljnih dejavnosti mladih

ODBOR REGIJ

3.1 **pozdravlja**, da se Komisija zavzema za temo, ki je zaradi pomembnosti splošno koristnih in prostovoljnih organizacij deležna izrednega spoštovanja ravno na lokalni ravni v lokalnih in regionalnih skupnostih; te organizacije so živo in dejavno jedro vsake skupnosti ljudi;

3.2 dalje **pozdravlja** veliko število mladih, ki so dejavni kot prostovoljci in ugotavlja, da to dejstvo nasprotuje domnevnemu nezanimanju mladih za dejavno udejstvovanje v družbi; Odbor opazuje, da tu ne gre za nezanimanje, ampak prej za politično zadržanost mladine, saj se prostovoljna dejavnost, celo po mnenju Komisije, lahko smatra kot oblika socialne participacije, kot izkušnja za osebnostno rast in kot dejavnik za možnost zaposlitve in vključevanja;

3.3 **ugotavlja**, da je mladina verjetno zato obrnila hrbet politiki, ker se ji zdi oddaljena od resničnih problemov; opozarja na ugotovitev, ki jo je Odbor izrazil že v svojem nedavnem mnenju o sporočilu Komisije Svetu o participaciji in informiranju mladine, da lokalne in regionalne skupnosti igrajo ključno vlogo v evropski mladinski politiki, saj so ravno one tiste, ki so v stiku z mlajšimi generacijami;

3.4 **izraža** zadovoljstvo, da Komisija priznava vlogo lokalnih in regionalnih skupnosti pri izvajanju akcijskih smernic za

izboljšanje obstoječih prostovoljnih dejavnosti, in poudarja, da lokalne in regionalne skupnosti lahko vzpostavijo posebne stike s tam živečo mladino;

3.5 **podpira** ugotovitev Komisije, da so možnosti za prostovoljno sodelovanje mladih v posameznih državah zelo različne, in da se položaj od države članice do države članice razlikuje;

3.6 **podpira**, da vse države članice odstranijo ovire za olajšanje prostovoljnega dela mladih; zlasti pa bi morala vsaka država članica z ustreznimi pravnimi akti priznati status prostovoljca, ker je enačenje prostovoljca in delojemalca glede njegovega pravnega statusa za prostovoljca pogosto povezano s precejšnjimi neugodnostmi;

3.7 **pozdravlja**, da Komisija v dokumentu, ki je predmet predloženega mnenja, načena tudi vprašanje mobilnosti tistih, ki opravljajo prostovoljno delo, kot je bilo omenjeno že na ustreznem mestu v poročilu Komisije o izvajanju priporočil Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti študentov, oseb, ki se izobražujejo, prostovoljcev, učiteljev in pedagogov v Skupnosti ⁽⁶⁾;

3.8 **poudarja**, da imajo lokalne in regionalne skupnosti ključno vlogo pri nadaljnjem razvoju prostovoljnih dejavnosti mladih, povečanju preglednosti, razširitvi področja uporabe in izboljšanju kakovosti ter bi lahko ustanovile na primer „storitvene centre za prostovoljno dejavnost“ za podporo obstoječih prostovoljnih organizacij in predvsem „info točke za prostovoljno dejavnost“, da bi mlade usmerjale in obveščale o oblikah prostovoljne dejavnosti, ki so ustrezne zanje;

3.9 **poziva** Svet, da pripravi posebne akcijske smernice, ki bi podprle ustanovitev pravega „registra prostovoljnih dejavnosti“ na lokalni, regionalni in nacionalni ravni v državah članicah, v katerih tak instrument še ne obstaja, v drugih državah pa se je izkazal za koristnega; tam so stalno na voljo aktualne informacije o obstoječih prostovoljnih organizacijah v kraju samem in lahko mladim, ki se zanimajo za to, dajo natančna navodila in podatke o njihovi dejavnosti na tem področju;

3.10 **ugotavlja**, da mladi na žalost pogostokrat pridejo v stik s prostovoljno dejavnostjo le po naključju ali v primeru, da je v ta vprašanja že vključena družina, zaradi česar je potrebno podpreti akcijske smernice, da bodo ustrezne informacije podane že v prvih letih šole, denimo v obliki srečanj z dejavnimi zastopniki prostovoljne dejavnosti, ki mora biti prilagojena starosti ciljne skupine; to bi bil zelo dober primer za vzgojo, ki v mladih zbujajo moderno in državljansko zavest; zato poziva Komisijo, da prizna vlogo šole in nujnost oblikovanja zavesti med učitelji;

⁽⁶⁾ (COM(2004) 21 končna verzija).

3.11 glede cilja 3 (Podpiranje prostovoljnih dejavnosti mladih in njihovih državljskih aktivnosti) se **strinja** s stališčem Komisije o pomembnosti ustvarjanja boljših pogojev zato, da se bo lahko več zapostavljenih mladih ljudi udeležilo prostovoljnih dejavnosti; prostovoljna dejavnost namreč lahko pospešuje družbeno vključevanje mladih.

3.12 Meni, da je glede na dejstvo, da je za prostovoljno delo značilno to, da ni plačano (z izjemo občasnega plačila stroškov) in da gre za pomemben prispevek časa in energije, ki je pogosto povezan z mobilnostjo, potrebno preprečiti nadomeščanje plačanih dejavnosti s prostovoljnim delom in da je pomembno zagotoviti pravno in socialno zaščito prostovoljnega dela. Največjo odgovornost pri zagotavljanju zaščite nosijo organi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, vendar bi tudi Skupnost lahko na osnovi členov 137 in 140 predlagala evropsko listino o prostovoljnem delu kot orodje za sodelovanje in usklajevanje.

3.13 **pozdravlja**, da je Komisija pokazala potrebo po priznanju prostovoljnih dejavnosti mladih glede na njihove osebne zmožnosti in dejavnosti v družbi; upa, da bo kmalu na vseh področjih prišlo do širjenja dobre prakse, da bodo te sposobnosti in dejavnosti priznali vsi udeleženci, se pravi vsi akterji, ki jih omenja Komisija pod ciljem 4: javne oblasti, podjetja, socialni partnerji, civilna družba in tudi mladi sami;

3.14 **se strinja** s stališčem Komisije, da se mora izkušnja, ki so jo mladi pridobili kot prostovoljci v okviru tekočih procesov in s pomočjo že obstoječih instrumentov, priznati na drugih političnih področjih, kot na primer že uspel razvoj Europassa na področju izobraževanja; tako bi bile lahko obstoječe spodbude za mobilnost študentov prilagojene in uporabne tudi za podpiranje izkušenj na področju prostovoljne dejavnosti mladih v tujini;

3.15 **poziva** Komisijo, naj nemudoma pripravi predloge za razširitev Evropske prostovoljne službe (EVS) na širšo paleto dejavnosti in s tem hkrati preko držav članic spodbudi pripravo ustreznih nacionalnih projektov za integracijo in obogatitev pobud Skupnosti, ki so povezane s tem;

3.16 **pozdravlja** predlog k členu III-223§5 osnutka ustavne pogodbe za oblikovanje „prostovoljnega evropskega telesa humanitarne pomoči, katerega status in delovanje določa evropska zakonodaja“. Ocenjuje, da bi tako „prostovoljno telo“ lahko predstavljalo okvir za skupni prispevek mladih Evropejcev k solidarnostnim akcijam Evropske unije.

3.17 Kot je Odbor v nedavnih mnenjih – med drugim za podpiranje prostovoljne dejavnosti – že večkrat ugotavljal, je potrebno sorazmerno vključevanje mladih moških in žensk, pa tudi drugih skupin mladih, katerim je iz socialnih in etničnih razlogov ali zaradi telesne ali duševne prizadetosti vključevanje v vlogo dejavnega državljanja težje.

4. Splošna priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

4.1 **pozdravlja** obe sporočili Komisije, ki sta obravnavani v tem mnenju;

4.2 posebej **poziva** Komisijo, naj Odbor regij redno obvešča o poteku akcijskih programov, ki jih izvajajo države članice in mu v čim krajšem času posreduje informacije o dobri praksi; zaradi hitrega spreminjanja sveta mladih je namreč treba upoštevati, da se tudi metode in praksa hitro spreminjajo;

4.3 **poziva** države članice, naj se tako kot že na drugih političnih področjih, ki so del štirih prednostnih področij Bele knjige, tudi tu z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi posvetujejo glede razvoja nacionalnih povezav o napredovanju izvajanja obeh prednostnih področij „boljše razumevanje in poznavanje mladine“ ter „prostovoljna dejavnost mladih“, ki je načrtovano za leto 2005.

ODBOR REGIJ

4.4. **meni**, da je nujno potrebna večja prožnost pri konkretnih političnih ukrepih in **prosi** Komisijo, da preuči, če je izvedljivo predložiti pobude za oblikovanje zavesti odgovornih v politiki, kar se tiče njihove odgovornosti za vzpostavitev tesnejšega stika z mladimi, tudi z ozirom na večplastno realnost sveta mladih, z namenom da bi jih bolje spoznali in cenili njihov nujno potreben dejaven prispevek k izgradnji močne, konkurenčne in solidarne Evrope državljanov. Meni, da bi Odbor regij lahko sodeloval pri tem oblikovanju zavesti s programi pobratenja med mladimi predstavniki skupnosti, ki so zastopane v njem;

4.5. **poudarja** prepričanje, izraženo že v svojem mnenju o participaciji in informiranju mladih, ki naj bi ga navajal predlog člena III-182 Osnutka Pogodbe o Ustavi za Evropo za dopolnitev določb trenutno veljavnih pogodb na področju mladinske politike, z namenom ponazoriti zavzetost EU za dejavno udeležbo mladine pri demokratičnem življenju v Evropi.

V Bruslju, 30. septembra 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB